

2009

Analiza rynku turystycznego Tajlandii

Magdalena Łagowska
I rok TiR SUM Grupa T1 Studia Dienne Nr indeksu 36958

**Wyobraźmy sobie miejsce, w którym wyraźnie
określone są wdzięk, tolerancja i ideały estetyki.
Oto Tajlandia.**

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Ogólna charakterystyka Tajlandii	6
I.1. Położenie geograficzne Tajlandii.	6
I.2. Środowisko naturalne.	7
I.2.1. Ukształtowanie powierzchni kraju.	7
I.2.2. Klimat.	8
I.2.3. Flora i fauna.	9
I.3. Ludność i religia.	11
I.3.1. Obyczaje i święta w Tajlandii.	13
I.4. Gospodarka.	14
I.4.1. Rolnictwo.	14
I.4.2. Przemysł i Transport.	15
I.5. Ustrój polityczny.	16
I.6. Warunki rozwoju turystyki w Tajlandii.	17
I.6.1. Zagospodarowanie turystyczne.	17
I.6.2. Regiony koncentracji ruchu turystycznego.	22
II. Rynek recepcji turystycznej.	32
III. Rynek emisji turystycznej.	51
III.1. Turystyka krajowa.	51
III.2. Turystyka zagraniczna.	55
IV. Znaczenie rynku turystycznego Tajlandii dla Polski.	62
IV.1. Wyjazdy Polaków do Tajlandii.	62
IV.2. Przyjazdy ludności tajskiej do Polski.	63
Zakończenie	68
Bibliografia	69
Strony internetowe	69

Wstęp

Celem niniejszej pracy jest dokonanie analizy rynku turystycznego Tajlandii zarówno pod kątem recepcji jak i emisji turystycznej oraz znaczenia tego kraju dla Polski.

Wybrałam ten kraj gdyż wydaje mi się, iż jest to jeden z głównych celów wakacyjnych podróży. Tajlandia cieszy się dużym zainteresowaniem nie tylko wśród Polaków, ale i ludności na całym świecie. Dzieje się tak na pewno ze względu na jej znakomite walory klimatyczne, przyrodnicze oraz kulturowe.

Pierwszy rozdział pracy został poświęcony ogólnej charakterystyce Tajlandii. Zawarte są w nim informacje na temat położenia geograficznego kraju; następnie skupiłam się na opisie środowiska naturalnego. W tym podrozdziale umieściłam wiadomości na temat ukształtowania powierzchni kraju, klimatu oraz zależnej od niego flory i fauny. Następnie przeszłam do charakterystyki tajskiej ludności, ich wierzeń oraz świąt i obyczajów. Kolejny podrozdział stanowią wiadomości z zakresu gospodarki, a następnie przedstawiające ustrój polityczny. W drugiej części rozdziału pierwszej opisałam warunki rozwoju turystyki w Tajlandii. Wystąpił tu podział na dwa podrozdziały: pierwszy dotyczył zagospodarowania turystycznego w tym kraju, a drugi- charakterystyki poszczególnych regionów turystycznych. Tu także zamieściłam kilka fotografii najważniejszych miast czy obiektów w danym rejonie.

W drugim rozdziale opisałam rynek recepcji turystycznej Tajlandii. Część ta powstała według pewnych punktów. Znajdują się tu tabele i wykresy przedstawiające liczbę turystów przybyłych do Tajlandii, kierunki z których przybywają turyści, ich profile- w tym wiek, płeć oraz wykonywany zawód, odwiedzane regiony, motywy jakimi kierują się turyści przyjeżdżając do Tajlandii, środki transportu, długość pobytu, miejsca zakwaterowania oraz przychody dla Tajlandii z turystyki przyjazdowej. Rozdział ten powstał w oparciu o dane statystyczne umieszczone na stronie rządowej Tajlandii. Badania głównie dotyczą lat 2005-2007, choć występują tu również dane z lat wcześniejszych.

Rozdział trzeci prezentuje dane dotyczące emisji turystycznej Tajlandii, czyli podróży turystycznych ludności tajskiej. Istnieje tu podział na turystykę krajową oraz zagraniczną. Dane z podróży krajowych Tajów dotyczą lat 1998-2007, natomiast z podróży

zagranicznych 2005-2007. Rozdział ten powstał analogicznie do rozdziału drugiego według tych samych kryteriów.

W ostatnim **czwartym rozdziale** zawarte zostały dane dotyczące znaczenia rynku turystycznego Tajlandii dla Polski. Część ta rozpatrzona została w dwóch aspektach: przyjazdy ludności tajskiej do Polski (lata 2005-2006) oraz odwrotnie- wyjazdy Polaków do Tajlandii. Dane te pochodzą z lat 1996-2007. Rozdział ten powstał również analogicznie wobec rozdziałów poprzednich według tego samego schematu.

Przy pisaniu pracy korzystałam z kilku przewodników turystycznych poświęconych tematyce Tajlandii szczególnie przydatnych mi podczas konstruowania pierwszej części pracy. Następnie korzystałam ze stron internetowych, głównie ze strony rządowej analizowanego kraju, gdzie odszukałam wiele cennych danych statystycznych dotyczących rynku turystycznego Tajlandii.

I. Ogólna charakterystyka Tajlandii

I.1. Położenie geograficzne Tajlandii.

Tajlandia położona jest w Azji południowo – wschodniej, na Półwyspie Indochińskim oraz Malajskim, który stanowi jego przedłużenie. Od strony wschodniej graniczy ona z Laosem i Kambodżą, od strony południowej- z Malezją. Tu także kraj oblewają wody Zatoki Tajlandzkiej. Od zachodniej strony, państwo graniczy z Birmą a także Morzem Andamańskim. Na północy w dalszym ciągu pozostaje w styczności z Birmą oraz Laosem. Kształt Tajlandii przypomina Tajom głowę słonia, którego trąbę stanowi Półwysep Malajski. Rozciągłość południkowa kraju wynosi 1 650 km, natomiast równoleżnikowa- 770 km. Powierzchnia kraju to 513,115 tys. km². Długość linii brzegowej Tajlandii liczy ponad 2600 km. Linia ta jest silnie rozczłonkowana. Do państwa zaliczane są także liczne wyspy i wysepki, co wpływa na wzrost powierzchni kraju i na długość linii brzegowej.¹

Mapa.1. Położenie Tajlandii

Źródło: Internet

¹ www.tajlandia.rainbowtours.pl

I.2.Środowisko naturalne.

I.2.1.Ukształtowanie powierzchni kraju.

Tajlandia jest krajem nizinnym, jednak najbardziej wyrazistą cechą ukształtowania terenu są tu warstwowe góry oraz zamknięte w ich obrębie rolnicze doliny, niemniej jednak odrębne regiony geograficzne (jest ich sześć) znacznie się od siebie różnią.

W regionie północnym, wzdłuż granicy z Birmą i Laosem, równolegle do siebie biegną **łańcuchy górskie**, o wysokości przekraczającej na ogół 2000 m n.p.m.² Są to młode (mezozoiczne) pasma gór o przebiegu południkowym- Tanen Taunggyi z najwyższym szczytem Tajlandii- **Doi Inthanon (2595 m n.p.m.) i Doi Luang.**³ W dolinach uprawia się tu ziemię od wielu stuleci, jednak jeszcze 50 lat temu wyższe partie dolin porośnięte były lasami, które stopniowo wycięto i wypalono, pozyskując nowe tereny pod uprawy.

Dalej na południe na przestrzeni 450 km ciągnie się rozległa, **centralnie** usytuowana **Nizina Menamu**, sięgająca aż po Zatokę Tajlandzką, oddzielona górami Thiu Khao Phetchabun. Okresowo występujące z brzegów dopływy głównej rzeki kraju nagromadziły w tej ogromnej niecce muł, tworząc żyzną glebę, sprzyjającą uprawie ryżu. Obecnie gospodarstwa rolne wiele zawdzięczają intensywnemu nawadnianiu, które stało się możliwe po kontrowersyjnym wybudowaniu dużych tam.

Słabo zaludniony **region zachodni** w przeważającej mierze zajmują góry, kryjące źródła dopływów Mekongu, Menamu (Chao Phraya) i rzeki Salween. Tutaj można znaleźć najbogatsze ostoje dzikiej przyrody.

Na północnym wschodzie, na wysokości niespełna 200 m n.p.m., leży szeroka płytowa równina **Khorat (Korat)**, ograniczona od południa pasmem Dongrak, a od Niziny Menamu górami Thiu Khao Phetchabun. To kraina nieurodzajnych gleb i skąpych opadów, gęsto zaludniona, częściowo trawiasta, częściowo pokryta suchymi zaroślami. Jej skaliste, piaskowcowe podłoże zostało wyrzeźbione przez wiatr i wodę w przedziwne kształty.

Z kolei niewielkie **południowo-wschodnie wybrzeże** od północy ograniczone jest Górami Kardamonowymi, wchodzącymi na terytorium Tajlandii z Kambodży. Region ten

² Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 63.

³ www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

obejmuje też 80 skalistych, lesistych wysepek. Ziemia kryje tutaj rubiny i szafiry, od dawna wydobywane przez ludzi.

Południe kraju, czyli **przesmyk Kra** wraz z tajlandzką częścią Półwyspu Malajskiego, cechują najbardziej intensywne opady, a tym samym największa wilgotność powietrza. Tutejsze nadmorskie lasy dawno już wykarczowano, robiąc miejsce dla plantacji kauczukowca i palmy kokosowej. Niemniej na 275 wyspach, szczególnie na zachodzie Morza Andamańskiego, zachowały się unikatowe gatunki roślin i zwierząt, a w wodach nadal pełno jest niezwykłych raf koralowych.

Charakterystyczne dla **zachodniego regionu wapienne skały** kiedyś stanowiły dno morskie. Miękkie, łatwo erodujące, z czasem przekształciły się w góry o dziwnych kształtach i stromo wyrastające z morza wyspy. Pod ziemią woda wypłukała w wapieniu wiele wspaniałych jaskiń.⁴

I.2.2. Klimat.

Typowy dla tropików klimat Tajlandii charakteryzuje wysoka wilgotność i jeszcze wyższe temperatury. Występują tu trzy wyraźne pory:

-deszczowa (od czerwca do października), wywoływana przez południowo-zachodni monsun spychający tu chmury znad Morza Andamańskiego i Zatoki Tajlandzkiej,

-chłodna (od listopada do lutego)

-gorąca (od marca do maja).

Najmniej przewidywalna jest **pora deszczowa**, każdego roku o innej długości i intensywności opadów. Zazwyczaj od czerwca do sierpnia występują stosunkowo słabe opady, natomiast szczyt przypada na wrzesień i październik, kiedy to drogi gruntowe zamieniają się w błotniste koryta, a całe dzielnice Bangkoku zalewa woda. Najprzyjemniejsza do zwiedzania jest **pora chłodna**, podczas której w południe temperatury i tak dochodzą nawet do 30°C. W **porze gorącej**, kiedy upał sięga 40°C, trudno właściwie robić cokolwiek innego poza leżeniem na plaży.

W poszczególnych regionach schemat ten podlega niewielkim odchyleniom. Na mniej wilgotnej **północy** występują największe wahania temperatury: nocą w porze

⁴ Rudnicki B., op. cit., str. 63-64.

chłodnej w wyższych partiach sporadycznie spada ona prawie do zera, natomiast od marca do maja bywa tu często cieplej niż na równinach w centrum kraju. Najgorsze warunki podczas pory gorącej panują na **północnym wschodzie**, kiedy w wilgotnym, parnym powietrzu unoszą się chmury pyłu znad spalonych słońcem pól. Na **południu Tajlandii**, im bliżej równika, tym mniejsze są roczne wahania temperatury. Pora deszczowa jest najbardziej uciążliwa na **Wybrzeżu Andamańskim** południowego półwyspu- ulewne upady zwykle zaczynają się tu w maju i w mniejszym czy większym nasileniu trwają aż do października.

Ewenementem pogodowym w skali całego kraju jest **wybrzeże Zatoki Tajlandzkiej** na półwyspie. Zwrócone na wschód, podlega oddziaływaniu monsunu północno-wschodniego, który przynosi deszcz między październikiem a styczniem. Mniej natomiast daje tu o sobie znać monsun południowo-zachodni, wywołujący stosunkowo niewielkie opady od czerwca do września.⁵

Tab.1. Przeciętne maksymalne temperatury i miesięczne opady deszczu

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bangkok												
°C	32	34	35	36	34	33	32	32	32	32	31	31
mm	25	25	25	50	180	150	150	200	330	130	50	0
Cziang Maj												
°C	28	31	34	36	34	32	31	30	31	31	30	28
mm	25	25	25	50	150	150	180	250	250	130	25	25
Pattaya												
°C	33	33	33	34	33	33	32	32	32	32	32	32
mm	25	50	50	75	180	75	100	100	230	275	75	25
Ko Samui												
°C	27	27	28	29	29	28	28	28	28	27	27	26
mm	200	25	50	100	150	75	130	100	100	250	430	250
Ko Phuket												
°C	32	33	33	33	32	31	30	31	30	30	30	31
mm	25	25	50	125	300	275	300	275	350	330	180	50

Źródło: Gray P., Ridout L., *Praktyczny przewodnik- Tajlandia*, 1999, Wyd. Pascal, str.17.

I.2.3. Flora i Fauna

Skarby natury i niezwykle różnorodne formy krajobrazu Tajlandia zawdzięcza specyficznemu położeniu geograficznemu na rozdrożu Azji Południowo- Wschodniej. Podobnie jak na tajlandzki naród składają się liczne ludy i odmienne kultury, tak i bogactwo przyrody tego kraju tworzy bardzo zróżnicowany świat roślin i zwierząt.

⁵ Gray P., Ridout L., 1999, *Praktyczny przewodnik- Tajlandia*, Wyd. Pascal, str. 16,17.

60 lat temu ok. 70% powierzchni lądowej Tajlandii pokrywały lasy. W 1960 r. wielkość ta wynosiła 50% i nadal lawinowo spada. Dziś w kraju pozostało przypuszczalnie 15% nienaruszonych dawnych kompleksów leśnych, z czego może kolejnych 15% to nowe nasadzenia, bynajmniej nieskładające się z rodzimych gatunków, lub po prostu plantacje, na których uprawia się palmę oleistą czy eukaliptus. Podobnie jak w małym Singapurze, skala i tempo utraty zalesienia w Tajlandii nie mają sobie równych w Azji Południowo-Wschodniej. Masowa wycinka spowodowała fatalne w skutkach obsunięcie ziemi, dlatego w końcu w 1989 r. została prawnie zakazana, ale ciężarówki wyładowane nielegalnie pozyskanymi kłódami to nadal powszechny widok.

Występujące w Tajlandii lasy można podzielić na wiecznozielone i okresowo zrzucające liście. W obydwu grupach wyróżnia się liczne podkategorie, zdarza się też, że w jednym siedlisku rosną drzewa z obydwu głównych grup. Lasy wiecznozielone w największej ilości porastają wyżyny na południu i południowym wschodzie, gdzie padają obfite deszcze, a pora sucha jest krótka. Do tej kategorii należą m.in. lasy deszczowe.

W przeciwieństwie do tego, co zwykle się sądzi, nie wszystkie lasy tropikalne są wiecznozielone i nie wszystkie lasy wiecznozielone są deszczowe. Las deszczowy ma cztery piętra głównych siedlisk i charakteryzuje się największą na świecie różnorodnością gatunkową. Najniższe piętro zajmują rośliny zielne, krzewinki, paprocie i grzyby. Kolejne- palmy, bambusy i wyższe krzewy. Trzecie piętro (na wysokości około 25 m.) tworzą korony średniej wysokości drzew, obrosnięte pnączami, mchami i innymi epifitami, jak np. storczyki. W najwyższym piętrze korony drzew- olbrzymów sięgają 60 m. Zdrowy las deszczowy chroniony jest w parkach narodowych na południu: Khao Luang, Koh Surin, Tarutao i Thale Ban.

Częściej od lasu deszczowego spotykane są wiecznozielone zarośla szerokolistne, lubiące wyżej położone obszary. Tu dominują rośliny stref umiarkowanych: laury, dęby i kasztanowce, paprocie, różaneczniki (rododendrony) i podobny do cisa zastrzalin (podokarpus). Drzewom dodają uroku rosnące na nich rozmaite storczyki. Niżej, wśród krzewów i trawy, buszują duże ssaki. Liście wysokich dipterokarpów w lasach monsunowych, zanim opadną w porze suchej, zmieniają barwy na żółte i czerwone. Kilka miesięcy później wybuchają feerią liliowych, żółtych, pomarańczowych i czerwonych kwiatów.

Jeszcze sto lat temu na północy kraju lasy zrzucające liście gęste były od drzew tekowych, które, niestety, dawno temu wycięto, jako że rynek (krajowy i zagraniczny) wchłonie każdą ilość teczyny.

Na świecie żyje 4 tys. gatunków ssaków, w Tajlandii- 287, w tym 13 naczelnych, 18 kopytnych, dziewięć kotowatych (m.in. tygrysy i czarne pantery), dwa gatunki niedźwiedzi, dwa dzikich psów i osiem- delfinów. Szczególnie dużo jest nietoperzy- dotychczas zidentyfikowano 107 gatunków. Począwszy od 1900 r., z Tajlandii stopniowo zniknęły nosorożce, kilka gatunków jeleni, dwa wydr oraz kuprej (bardzo rzadki gatunek dzikiego bydła, odkryty w Tajlandii w latach 30. XX w.). Niewykluczone, że wkrótce dołączą do nich tygrys i jeszcze jeden gatunek jelenia.

Ochronę gatunkową po raz pierwszy wprowadzono w 1921 r. Objęto nią słonia indyjskiego (narodową maskotkę), niemniej gatunek ten w kraju i tak jest bliski wymarcia. Jeszcze sto lat temu w Tajlandii było sporo ponad 20 tys. słoni, dzisiaj jest ich niespełna 8 tys., i to w większości udomowionych. Kilka tysięcy sztuk żyjących na wolności znalazło schronienie w Parku Narodowym Khao Yai.

Tajlandia jest też ojczyzną wielu gadów (należących do czterech typów) i płazów (reprezentujących trzy typy). Wśród 175 gatunków węży są m.in. śmiertelnie jadowite kobry, jadowity dasznik modry i żmije. Występujące na terenie kraju owady w przeważającej części nie zostały jeszcze zidentyfikowane. Różnobarwnych motyli doliczono się 1,2 tys. Liczba gatunków samych chrząszczy może sięgać dziesiątek tysięcy- świat owadów jest tak mało poznany, że nawet amatorom co jakiś czas zdarza się odkryć nowy gatunek.

Odwiedzając park narodowy czy ostoję zwierzyny, można nie natrafić na żadne duże zwierzę, za to z całą pewnością uda się zobaczyć ptaki. Obszar Tajlandii stale zamieszkuje ok. 900 gatunków, a kolejne 2400 zimuje tu bądź zatrzymuje się na odpoczynek podczas corocznych przelotów. Północ kraju upodobały sobie kolorowe górskie ptaki, pokrewne gatunkom himalajskim, na południu zaś awifauna zbliżona jest do malajskiej.⁶

I.3. Ludność i religia.

Liczba ludności Tajlandii wynosi ok. **65 mln.** Jej gęstość zaludnienia liczy **127 osób na km².** Zgodnie ze spisem powszechnym 2000 r., ok. 75% społeczeństwa stanowią **Tajowie**, a 14% – ludność pochodzenia **chińskiego**. Dość duży odsetek to muzułmańscy

⁶ Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 63-65.

Malajowie zamieszkujący głównie południe kraju. Na północy z kolei żyją **Szanowie**, mówiący językiem pokrewnym- północnym dialektom tajskim, ale niezrozumiałym np. w Bangkoku. W ich pobliżu osiedlili się **Kajanowie (Padaung)**, spokrewnieni z **Karenami** - lud sławny z powodu metalowych obręczy, noszonych przez kobiety na szyi.

Okolo 2% ludności stanowią tzw. **plemiona górskie**, podzielone na ok. 20 grup, zachowujące własne zwyczaje, wierzenia, stroje etniczne. Z tego względu stanowią dużą atrakcję turystyczną, przyciągając tysiące turystów nawet w dość odległe zakątki gór. Najważniejsze z tych grup etnicznych to:

-Karenowie - najliczniejsze z plemion górskich (ok. 320 tys. osób). Napływają do Tajlandii z Birmy od XVIII w. Posługują się językiem kareńskim, należącym do grupy tybeto-birmańskiej, lecz podzielonym na dwa wzajemnie niezrozumiałe dialekty: sgaw i pwo.

-Miao (Hmong) - ok. 120 tys., przybyli w XX w. z Laosu. Ze względu na różnice tradycyjnych strojów wyróżnia się dwie podgrupy - Białych i Niebieskich Hmong. Ok. 4 mln Miao zamieszkuje również chińską prowincję Yunnan.

-Lahu- Ok. 70 tys., posługują się językiem z grupy tybeto-birmańskiej. Wyznają animizm z elementami mesjanizmu.

-Akha - Ok. 50 tys. osób, znani głównie z bogato zdobionych strojów, noszonych również na co dzień. Wyznawcy animizmu.

-Yao (Mien) - Ok. 40 tys. osób, wyznają animizm z wpływami chińskimi. Występuje tu częsta poligamia.

-Lisu - Ok. 30 tys. osób, posługują się językiem z grupy tybeto-birmańskiej, spokrewnieni z Kachinami z północnej Birmy.

Tajlandia jest krajem dość jednorodnym wyznaniowo. Jak podaje CIA World Factbook, 94,6% mieszkańców to **buddyści**. Ok. 4,6% stanowią **muzułmanie**, natomiast 0,7% społeczeństwa wyznaje **chrześcijaństwo**.

Językiem narodowym jest **język tajski**.⁷

⁷ www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

I.3.1. Obyczaje i święta w Tajlandii.

Niemal każdego dnia jakieś miasto czy wieś obchodzi swoje święto. Tajowie uwielbiają organizować zabawy i przyjęcia, a święta to zwykle bardzo ożywione imprezy, z dużą ilością jedzenia, muzyką, tańcami. Kulminacyjnym momentem zabawy jest często konkurs piękności.⁸

Do najważniejszych świąt i festiwali w Tajlandii należy: Loy Krathong, Bun Bang i Songkran.

Słowo **Songkran**, określające jedno z najważniejszych świąt w tajlandzkim kalendarzu, wywodzi się z sanskrytu i oznacza początek nowego roku słonecznego. W Songkran ludzie wkładają nowe ubrania i podążają do miejscowej świątyni, by złożyć w ofierze jedzenie dla mnichów. W przeddzień święta kobiety sprzątają domy, wyrzucając wszystko co stare lub zniszczone, by nie przynosiło nieszczęścia. Po południu 13 kwietnia w trakcie uroczystości kąpie się posągi Buddy. Młodzi ludzie na znak szacunku polewają pachnącą wodą ręce rodziców i innych starszych osób, prosząc o błogosławieństwo. Poza tym istnieje zwyczaj podobny do naszego śmigusa dyngusa, wywodzący się przypuszczalnie z ceremonii wywoływania deszczu. Według legendy, mityczne węże *naga* sprowadziły deszcz, chlustając wodą z morza. Im więcej robiły rozbryzgów, tym obfitszą zapowiadały ulewę. Z tej samej okazji zwyczajowo wypada okazywać miłosierdzie wszelkiemu stworzeniu, dlatego też ludzie kupują na targach specjalnie w tym celu uwięzione ptaki i ryby. Następnie wypuszczają je w ramach dobrego uczynku. Podobnie bywało w dawnych czasach, gdy centralne równiny Tajlandii w porze deszczowej zalane były wodą. Po opadnięciu wody w kałużach zostawały żywe ryby. Rolnicy łapali je i w święto Songkran wypuszczali do rzeki, dzięki czemu zasoby ryb nie malały.

Loy Krathong, trochę przypominające nasze świętojańskie wianki, należy do najpiękniejszych świąt w Tajlandii. Słowo Loy tłumaczy się jako „płynąć z prądem”, a Krathong oznacza „czarkę” tradycyjnie wykonaną z liścia bananowca. Święto to odbywa się nocą przy pełni księżyca w 12. miesiącu kalendarzowym (przeważnie w listopadzie). Wówczas każdy bierze swój *krathong* nad rzekę, wkłada do środka małą świeczkę i kadzidełko, zapala je i puszcza czarkę na wodę, odmawiając modlitwy. Obyczaj ten nie jest ściśle buddyjski (podobnie jak nadwiślańskie wianki, ma korzenie pogańskie), niemniej

⁸ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 18.

pozostaje żywy- ludzie wierzą, że unoszące się na wodzie światła i wonności przynoszą im szczęście. Do dryfujących z prądem łódeczek często podpływają dzieci, żeby wydobyć włożone do środka pieniądze.

Innym bardzo ważnym świętem jest **Bun Bang Fai**. Obchodzone na północnym- wschodzie, szczególnie w Yasothon, święto rakiet, polega właśnie na ich wystrzeliwaniu w niebo. Według wierzeń, mają one za zadanie sprowadzić deszcz pod koniec pory suchej.

Do innych świąt należy **Święto Kwiatów** w Chiang Mai. Przypada ono na pierwszy weekend lutego. Uświetniają je ukwiecona parada, konkurs piękności i wspaniałe wystawy roślin hodowanych w mieście. W Sanam Luang w maju, w porze wysiewu ryżu, odbywa się **Królewska Ceremonia Orki**. Mnisi błogosławią ziarno, które rolnicy rzucają na ziemię,

Jako, że Tajlandia jest krajem buddyjskim, kilka świąt religijnych wiąże się z kalendarzem księżycowym, a ceremonie odbywają się przy świetle pełni. W całym kraju obchodzi się **Visakha Puja**. To święto publiczne przypadające 15. dnia w 6. miesiącu księżycowym, czyli maju. Właśnie w tym dniu w roku Budda przyszedł na świat, potem po wielu latach doznał oświecenia i w tym samym dniu zmarł, osiągając nirwanę. Tej nocy wierni całymi rodzinami gromadzą się w watach, słuchając nauki o życiu Buddy, wygłaszanej przez najważniejszego mnicha. O wschodzie księżyca trzymają pomiędzy złożonymi do modlitwy dłońmi zapaloną świeczkę, kadzidelko i kwiaty. Mnisi z watu prowadzą następnie procesję, która trzykrotnie okrąża świątynny *bot* (sala wyświęceń), po czym świece i kadzidelka kładzie się na tacy przed *botem*. Na tę podniosłą, pełną powagi uroczystość nie zaprasza się zbyt wielu obcych. **Visakha Puja** jest żywa w Tajlandii od 1300 r. W 1817 r. ceremonię poddano weryfikacji, a obchody dodatkowo utwierdził sam Rama IV. Za jego panowania na czytanie *Żywotu Buddy* poświęcano trzy noce. Dzisiaj ów ważny tekst czyta się tylko w jeden wieczór, ale w niektórych świątyniach ceremonie trwają aż do świtu.⁹

I.4.Gospodarka.

I.4.1.Rolnictwo.

⁹ Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 82-83.

Rolnictwo od wieków dyktuje styl życia Tajlandczyka, a konkretnie czynności, które budują poczucie wspólnoty, szczególnie podczas sadzenia i zbiorów. W całym kraju Tajowie zamieszkują nisko położone doliny i równiny, uprawiając ryż na nawadnianych poletkach.¹⁰ Pod koniec pory suchej, w maju, na polach uwijają się rolnicy spulchniający glebę. Mniej więcej miesiąc później przychodzą ulewne deszcze i woda wypełnia specjalnie utworzone płytkie rozlewiska, w których sadi się młody ryż. W listopadzie opady ustają, ziarno dojrzewa i zaczynają się zniwa. Potem ludzie świętują. Pali się rżyska, przygotowując ziemię do kolejnego zasiewu...¹¹

W Tajlandii ryż stanowi podstawowy produkt rolniczy. Najlepsze warunki do jego uprawy panują właśnie w dolinach rzek. Zbiory ryżu są tu wysokie, a jego nadwyżki przeznaczają się na eksport. Ponadto tajscy rolnicy prowadzą uprawy kauczukowca, manioku, trzciny cukrowej, kukurydzy, a na południu orzechów kokosowych.¹² Na północy sadi się rozmaite drzewa owocowe, uprawiana jest fasola, orzeszki ziemne, tytoń, a także – niestety – opium.¹³ Opium, którego produkcja jest nielegalna, produkowane jest masowo ze słomy makowej. W Tajlandii pod uprawy wykorzystuje się 39% powierzchni kraju, a w rolnictwie pracuje 66% ludności czynnej zawodowo.

I.4.2. Przemysł i Transport.

Tradycyjny przemysł polega głównie na przetwórstwie wytwarzanych tu produktów rolniczych. Króluje więc przemysł spożywczy (łuszczenie ryżu, tartaki, cukrownie, fabryki tytoniowe). Oprócz tego w ostatnich latach powstały cementownie, zakłady włókiennicze oraz obuwnicze, a także rafinerie, huty oraz ośrodki produkcji wyrobów farmaceutycznych i nawozów sztucznych.¹⁴ Na południowym wybrzeżu z ziemi wydobywa się kamienie szlachetne, m.in. szafiry.¹⁵ W Tajlandii ważnym źródłem dochodu stała się turystyka, doniosłą rolę odgrywa tu także rzemiosło. Rozwojowi przemysłu sprzyja wciąż wzrastający potencjał energetyczny kraju – 72% energii elektrycznej pochodzi z elektrowni

¹⁰ Rudnicki B., Ibidem, str. 69.

¹¹ Rudnicki B., Ibidem, str. 193.

¹² Cavendish M., Świat Wiedzy-Birma i Tajlandia, str. 64.

¹³ Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, str. 263.

¹⁴ Cavendish M., op. cit., str. 64.

¹⁵ Rudnicki B., Ibidem, str. 273.

cieplnych, reszta natomiast z hydroelektrowni.¹⁶ PKB na jednego mieszkańca wynosi około 9638 USD.¹⁷

W Tajlandii znajduje się 3000 km szlaków wodnych, 4400 km linii kolejowych oraz 46315 km dróg kołowych.¹⁸ W kraju obowiązuje ruch lewostronny, stan dróg natomiast oceniany jest jak bardzo dobry.¹⁹

I.5. Ustrój polityczny.

Tajlandia (Królestwo Tajlandii) jest **monarchą konstytucyjną**. Tajlandia jest nazywana także Syjamem, gdyż była to jej oficjalna nazwa do 11 maja 1949. Międzynarodowe określenie „Thai” znaczy po tajsku *wolny*. Na podstawie konstytucji z 1997 (unieważnionej po puczu w 2006 roku) głową państwa jest król (Rama IX Bhumibol Adulyadej, od 1946). Władza ustawodawcza należy do 2-izbowego Zgromadzenia Narodowego wybieranego w wyborach powszechnych: **Izba Reprezentantów** (niższa) liczy 500 członków, wybieranych na czteroletnią kadencję; **Senat** (wyższa) liczy 200 członków, wybieranych na kadencję sześcioletnią. Władzę wykonawczą sprawuje rząd z premierem na czele – wyłaniany ze składu Izby Reprezentantów. Latem 2007 r. przyjęto nową konstytucję w referendum, co umożliwiło przeprowadzenie wyborów parlamentarnych w grudniu 2007 r.

Obecnie w kraju działa 11 partii politycznych: Partia Nowych Aspiracji (PNA), Partia Demokratyczna (PD), Partia Rozwoju Narodowego (PRN), Tajska Partia Narodowa (TPN), Partia Akcji Społecznej (PAS), Partia Obywateli Tajlandzkich (POT), Partia Solidarności (PS), Partia Sprawiedliwości i Wolności (PSW), Partia Mas (PM), Liderzy Tajlandii (LT), Partia Sprawiedliwej Siły (PSS).²⁰

Stolicą Tajlandii jest **Bangkok**, w języku tajskim zwany Krung Thep, wraz z całym zespołem miejskim liczący co najmniej 10 mln mieszkańców (spotyka się odmienne szacunki, oparte na innych kryteriach). Leży nad rzeką Menam; jako, że od jej ujścia, a zarazem od „wierzchołka” Zatoki Tajlandzkiej dzieli go zaledwie 40 kilometrów, pełni funkcję międzynarodowej bramy dla całego kraju. Tu ma siedzibę rząd i dwór królewski oraz skupia się wielki biznes. Stolica sama w sobie wydaje się osobnym państwem, tym bardziej,

¹⁶ Cavendish M., op. cit., str. 64.

¹⁷ www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

¹⁸ Cavendish M., op. cit., str. 64.

¹⁹ www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

²⁰ www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

że raczej nie przypomina reszty Tajlandii. Prowincja zaczyna się tuż za progiem. Czwarte pod względem wielkości miasto, Udon Thani, ma liczbę mieszkańców równą raptem jednej czterdziestej ludności Bangkoku.²¹

Podział administracyjny kraju. Administracyjnie kraj dzieli się na 6 regionów (Centralny, Zachodni, Wschodni, Północny, Północno-Wschodni i Południowy). Każdy region ma własną kulturę i odmienny charakter. Regiony podzielone zostały na 76 prowincji (tzw. czangwadów). Ponadto istnieją dwa dystrykty specjalne: Bangkok oraz Pattaya, jednakże ta druga jest również zaliczana do prowincji Chonburi, natomiast Bangkok uważany jest przez niektórych Tajów za oddzielną prowincję. Każda prowincja dzieli się na mniejsze dzielnice, tzw. *amphoe*. W 2000 r. było ich 795, oraz 85 "poddzielnic". Bangkok podzielony jest na 50 dzielnic, tzw. *khet*. Nazwa każdej z prowincji jest jednocześnie nazwą jej stolicy.²²

I.6. Warunki rozwoju turystyki

Tajlandia posiada urok niemalże magnetyczny, a jego esencję stanowi wiele elementów miejscowej kultury, klimatu i geografii, tworzących jedyny w swoim rodzaju koktajl atrakcji. W pamięci większości turystów pozostają złociste, pełne smukłych palm plaże, złote posąжки Buddy, mnisi pogrążeni w mistycznej medytacji, tropikalne lasy, ruchliwe i pełne życia bazyry oraz uśmiechnięci mieszkańcy. Tym ostatnim szczególnie zależy na zadowoleniu zjeżdżających tu z całego świata gości, gdyż turystyka jest jednym z najważniejszych źródeł ich utrzymania. Dobrze jest tu rozwinięta infrastruktura wypoczynkowo – rozrywkowa. Ogólnie dostępne są hotele i pensjonaty różnych kategorii, restauracje oraz biura podróży. Tajlandia jest krajem egzotycznym, różnorodnym, a także stosunkowo niedrogim, z łatwością więc spełnia indywidualne wymagania przyjezdnych, dostarczając im wspaniałych wrażeń na długie zimowe miesiące.²³

I.6.1. Zagospodarowanie turystyczne Tajlandii.

Dostępność komunikacyjna

Bangkok obsługuje ponad 50 linii lotniczych reprezentujących prawie wszystkich większych przewoźników na świecie. Większość samolotów ląduje na

²¹ Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 15.

²² www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

²³ www.tajlandia.rainbowtours.pl

międzynarodowym lotnisku w Bangkoku (Don Muang) na północny wschód od centrum miasta, w odległości około 30 min. jazdy, ale od niedawna(2005 r.) samoloty przylatują na nowe lotnisko, na południowy-wschód od Bangkoku.

Samoloty międzynarodowe przyjmuje również Phuket, natomiast inne lotniska, np. Chiang Mai, przyjmują je tylko czasem, na ogół z sąsiednich krajów azjatyckich. Czas przelotu do Bangkoku obejmuje sam lot i niezbędne postoje na uzupełnienie paliwa. Czas ten wynosi: z San Francisco, Los Angeles i Seattle 16-20 godzin; z Nowego Jorku przez Zachodnie Wybrzeże 22-26 godzin. Z większości krajów europejskich leci się bezpośrednio do Bangkoku 12-16 godzin.²⁴

Baza noclegowa

Wybór hoteli w Tajlandii jest tak duży, że zaspokoi wszelkie gusta i potrzeby. Dla turystów z plecakiem kwatery z pokojami za kilka dolarów za dobę, ale są także hotele pięciogwiazdkowe z pokojami odpowiadającym międzynarodowym normom i odpowiednią obsługą. To właśnie dzięki luksusowym hotelom i ośrodkom wypoczynkowym, nowoczesnej architekturze, pozostającej w pamięci atmosferze i wysokiemu poziomowi obsługi Tajlandia ma doskonałe oceny w ankietach czytelników takich pism, jak „Conde Nast Traveler” i Travel & Leisure”. Bez względu na możliwości finansowe turystów, każdy znajdzie w Tajlandii czysty, wygodny, dobrze urządzony nocleg i to właśnie jest mocną stroną bazy hotelowej w tym kraju. W Tajlandii nie ma formalnej skali ocen hoteli, ich listę ustala się na podstawie cenników. Ich jakość dla większości obiektów oraz domów w ośrodkach wypoczynkowych plasujących się w górnym zakresie cen jest porównywalna z tymi w Stanach Zjednoczonych. Mają podobne udogodnienia i zalety, np. basen kąpielowy, kilka restauracji, sale konferencyjne i pokoje z wszystkimi wygodami, takimi jakich można się spodziewać w hotelach tej klasy. Na ogół obiekty noclegowe znajdują się w centrum miasta, blisko głównego bazaru i wielu atrakcji turystycznych. Natomiast w ośrodkach wypoczynkowych położone są bezpośrednio przy plaży.²⁵

²⁴ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 349

²⁵ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 356.

Baza gastronomiczna.

Podobnie jak baza hotelowa, gastronomia w Tajlandii jest również bardzo dobrze rozwinięta. Kuchnia tajlandzka jest jedną z najegzotyczniejszych na świecie, a obiad w restauracji będzie zapewne niezapomnianą atrakcją pobytu w Tajlandii. Na ogół jada się tu na świeżym powietrzu. W luksusowych hotelach zawsze znajdzie się kawiarnia, restauracja tajska, wyszukana restauracja chińska oraz w stylu zachodnim. W hotelach o umiarkowanych cenach bywa zwykle prosta kawiarnia albo niezobowiązująca restauracja, w której podaje się niezbyt drogie dania zachodnie, chińskie i tajskie. We wszystkich większych miejscowościach turystycznych jest dużo małych, niezwiązanych z hotelami lokali prawie zawsze prowadzonych przez cudzoziemców, którzy osiedlili się w Tajlandii. Niektóre z tych szwajcarskich, francuskich, holenderskich, niemieckich, angielskich i amerykańskich kawiarni i restauracji są zaskakująco dobre i stanowią alternatywą drogiej restauracji hotelowych.²⁶

Infrastruktura rekreacyjna.

Tajlandia dokłada coraz większych starań w celu zaspokojenia różnorodnych wymagań turystów, zwiększając się tym samym możliwości uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych. W Pattai i na Phuket oraz innych popularnych wyspach sporty wodne są zwykle równie dostępne, jak w miejscowościach nadmorskich wszystkich rozwiniętych krajów świata. Można uprawiać wszelkie wodne sporty motorowe, loty ze spadochronem, a miłośnicy nurkowania z rurką i amatorzy nurkowania z akwalungiem znajdują tu najpiękniejsze podwodne widoki, jakie tylko przyroda może stworzyć. W ostatnich latach rozwija się tu wspinaczka wysokogórska, szczególnie w Krabi, gdzie strome ściany i nawisy wapiennych formacji na wybrzeżu i wyspach stanowią wyzwanie, które nawet bardziej doświadczeni wspinacze uznają za godne podjęcia. Na północy w Chiang Mai, Chiang Rai lub Mae Hong Son istnieje mnóstwo możliwości wybrania się w góry i ucieczki od zgiełku miast i popularnych nadmorskich kurortów.²⁷

²⁶ Macdonald P., Ibidem, str.356.

²⁷ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 386

I.6.2. Regiony koncentracji ruchu turystycznego.

Tajlandia Środkowa.

Dawne królestwo, Syjam, powstało w Tajlandii Środkowej. Z tym obszarem wiążą się tajske tradycje religijne i kultura, stąd wywodzą się wciąż powszechnie uznawane tradycyjne wartości, m.in. wspaniałomyślność i wielkoduszność. Krajobraz nie jest porywający, ale urodzajna gleba i obfite opady stworzyły z tego regionu prawdziwy spichlerz Tajlandii, gdyż zbiory ryżu i zboża są podstawą wyżywienia.²⁸

Kontrast między tradycją a nowoczesnością najwyraźniej widać w **Bangkoku**, pierwszym przystanku dla niemal wszystkich przybyszów. Bangkok to metropolia gigantyczna, chaotyczna i męcząca. Zwiedzanie jej najlepiej zacząć od **Ratanakosin**, królewskiej wyspy po wschodniej stronie Chao Phraya, gdzie znajdują się najważniejsze i najefektowniejsze zabytki. Na obrzeżach tej enklawy, wokół charakterystycznego **Pomnika Demokracji** stoi kilka ciekawych i osobliwych budowli sakralnych, kontrastujących z atrakcjami sąsiedniego **Chinatown**, będącego przede wszystkim centrum interesów. Spokojniejsze i bardziej europejskie w charakterze są okazałe gmachy w nowej królewskiej dzielnicy **Dusit**, 2 km na północny wschód od Pomnika Demokracji. Niewiele zachowało się pamiątek po starym Bangkoku. Pozostałości można podziwiać głównie nad kanałami w Thonburi, po drugiej stronie rzeki, na wysokości Ratanakosin i Chinatown. Atmosfera tego miejsca wyraźnie kłóci się z dżunglą nowoczesnych wieżowców w **śródmieściu**, które wyrosło po wschodniej stronie miasta, w odległości niemal godziny drogi autobusem z Ratanakosin. Tutaj ulokowały się najlepsze sklepy, bary, restauracje i nocne kluby, a także kilka godnych uwagi atrakcji turystycznych. Granice Bangkoku obejmują dziś obszar o średnicy ok. 30 km i choć na jego **peryferiach** dominuje brzydka wielkomiejska zabudowa, warto się tam wybrać dla paru muzeów i największego targowiska w mieście.²⁹

²⁸ Macdonald P., Ibidem, str. 191

²⁹ Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, str. 104

Fot.1. Bangkok

Źródło: www.bangkokadvisor.com

Kolejnym miastem wartym zobaczenia w Centralnej części Tajlandii będzie **Ayutthaya (Ajuttia)**. Leżąca na północ od Bangkoku, również nad rzeką Menam, była stolicą kraju przez 400 lat. Nawet jeżeli ktoś nie słyszał o dawnym znaczeniu i wielkiej przeszłości Ajuttii, na pewno nie pozostanie obojętny wobec piękna i majestatu miasta, które 33 władców budowało i uświetniało właśnie przez te lata. Na podstawie oglądanych dziś ruin łatwo docenić geniusz królów, którzy założyli to nadzwyczajne miasto. Usytuowana 85 km od Bangkoku, zajmowała miejsce u zbiegu trzech rzek: Chao Phraya (Menam), Pa Sak i Lopburi. By stworzyć wyspę, inżynierowie musieli przekopać kanał przecinający zakole Menamu. Sztuczne kanały posłużyły też jako ulice, przy których wzniesiono pałace i świątynie.³⁰

Innym bardzo ważnym dla historii kraju miejscem jest **Sukhothai**. Sukhothai jest tym dla Tajlandii, czym Angkor dla Kambodży, Tikal dla Gwatemali i Giza dla Egiptu. Leżące 450 km na północ od Bangkoku Sukhothai („świt szczęścia”) było centrum pierwszego niezależnego królestwa Tajlandii i kolebką tajskiego państwa. Znajdujący się tu park historyczny jest dziś najbardziej imponującym i najpopularniejszym ośrodkiem, którym można podziwiać zabytki Tajlandii. W tym wielkim parku narodowym mieszczą się najwspanialsze przykłady artystycznych i architektonicznych osiągnięć królestwa, które rozciągało się na zachodzie aż do Wientianu w Laosie, na wschodzie do Pegu w Birmie, a na południu do Nakhon Si Thammarat.³¹

³⁰ Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 195

³¹ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 195

Tajlandia Północna.

Na północ od równin centralnych teren zaczyna się stopniowo podnosić, a na horyzoncie wyrastają góry. Północne krańce Tajlandii to dla podróżników nieoczekiwany przeskok kulturowy.³²

Turyści często przybywają tu w okolice **Chiang Mai**, przyciągani egzotyką górskich plemion. Samo Chiang Mai (Czian Maj), niegdyś sławne pod nazwą tajlandzka „Róża z Północy”, straciło nieco ze swego uroku. Hałaśliwe *tuk-tuki* zostały zastąpione cichymi *samlorami* (riksze z kabiną), tradycyjne drewniane domy przesłoniła betonowa zabudowa handlowa, a krajobraz zdominowały wysokie bloki mieszkalne. Wraz z rozwojem urbanizacji zwiększyło się natężenie ruchu drogowego. Wzrost jednak ujęto w rzy- nie stawia się już wysokościowców, przynajmniej na starówce, gdzie wszelkie nowe budynki nie mogą przekraczać limitu trzech pięter. Ostatnimi czasy ulice wyłożono czerwonym brukiem, betonowe lampy uliczne zastąpiono stylowymi latarniami, odsłonięto i odnowiono mury miejskie i fosy. Chiang Mai, usadowione na wysokości 300 m n.p.m., w szerokiej dolinie rozdzielonej malowniczą, długą na 560 km **rzeką Ping** (Mae Nam Ping), przez siedem wieków było stolicą królestwa Lanny (Królestwo Miliona Pól Ryżowych). Dzięki tak dalekiemu wysunięciu na północ ustrzegło się bezpośredniej kontroli leżących na południu stolic i dopiero XX wiek sporo zmienił w tej kwestii. Izolacja sprawiła, że w Chiang Mai rozwinęła się kultura bardzo odmienna od tej z równin centralnych. Nadzwyczaj piękne są tutejsze drewniane świątynie oraz wyroby rzemieślnicze- przedmioty z laki i srebra, rzeźba w drewnie, ceramika i parasolki. I choć gościnność górskich plemion i mieszkających na północy Tajów niekiedy bywa wystawiona na próbę, na pewno można liczyć na ciepłe przyjęcie, znacznie miłsze niż w wielu innych miastach.³³

³² Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 219

³³ Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, str. 225.

Fot.2. Chiang Mai

Źródło: www.uplod.wikimedia.org

Z Chiang Mai warto wybrać się do **Chiang Rai**. Najprościej jedzie się tu szosą nr 1, ciągnącą się na północ z Lampang, lub szosą nr 118, wiodącą na północny-wschód z Chiang Mai przez Doi Saket (ta druga pozwala dotrzeć do celu o połowę szybciej). Szosa nr 1 z miejscowości Phayao biegnie dalej na północ i po 100 km dociera do stolicy najdalej na północ wysuniętej prowincji kraju- Chiang Rai (Cziang Raj), położonej na wysokości ok. 580 m n.p.m. Również to miasto, podobnie jak umocnione Chiang Mai, założył król Mangraj- w II połowie XIII wieku. Legenda głosi, że władca, wówczas mający siedzibę w Chiang Saen, postanowił podbić tereny na południu, po tym jak uciekł tam jego ulubiony słoń. Szukając zbiega, Król znalazł się na brzegu rzeki Kok i zdecydował, że zbuduje w tym miejscu Chiang Rai. Dzisiaj w północno-wschodniej części miasta, przy zrekonstruowanym odcinku starych murów miejskich, stoi darzony wielkim szacunkiem pomnik monarchy. Pomimo tak „egzotycznego” położenia i długiej historii nie ma tu ani jakiegoś specyficznego klimatu, ani ruin. Przy ruchliwych ulicach zlokalizowane są dwie z najważniejszych w mieście świątyń: Wat Phra Singh i Wat Phra Kaeo.³⁴

Dalej, warto zwiedzić **Mae Hong Son**. Obszar ten odgradzony od świata górami i niedostępną dżunglą, od północy i zachodu zamknięty granicą z Birmą, ze swego odosobnienia najwyraźniej czerpie korzyści. Dostęp do tego zagubionego na krańcach świata zakątka był utrudniony aż do lat 60. XX wieku, gdy do miasta doprowadzono utwardzoną drogę. Ludzie pojawili się tu jednak już dawno temu. W jaskini archeolodzy znaleźli narzędzia i nasiona: palmy betelowej, ogórka i czarnego pieprzu- wszystkie te rośliny były tu

³⁴ Rudnicki B., Ibidem, str. 236.

prawdopodobnie uprawiane. Analizy wykazały, że znaleziska pochodzą z okresu pomiędzy 10 tys. a 6 tys. lat p.n.e. Odkryto też tu przecinaki z VII tysiąclecia p.n.e.³⁵ Samo miasto Mae Hong Son usadowiło się w dolinie między soczysto zielonymi górami i dlatego co rano budzi się otulone mgłą. Od lat przyciąga ludzi poszukujących ciszy i nieskazitelnej przyrody, ale i tu powoli wkracza postęp- m.in. powstają tu nowe hotele. Aurę egzotyki miasto zawdzięcza też obecności licznych górskich plemion: Karenów, Hmong, Lawa, Szanów, Lisu, Lahu, którzy razem wzięci przewyższają liczebnie ludność tajską.³⁶ By dotrzeć do Mae Hong Son drogą, trzeba z Chiang Mai wyruszyć na południe szosą nr 108. Tuz przed oznaczeniem 57. kilometra należy skręcić w prawo i jechać 10 km, mijając bramę chętnie odwiedzanego **Parku Narodowego Doi Inthanon**. Nazwy użyła parkowi jego główna atrakcja, Doi Inthanon, najwyższy szczyt w kraju (2596 m n.p.m.).³⁷

Następnie warto udać się do **Doliny Nan**. Niewykluczone jest, że to ostatni obszar Tajlandii nieodkryty jeszcze przez turystów. Na uwagę zasługuje tu urokliwa górscza sceneria, osiadłe w pobliżu górskie plemiona, nowy park narodowy i przyjaźnie nastawieni do przybyszów ludzie, jeszcze nieogarnięci gorączką zarabiania na zwiedzających. Pokryte porządną nawierzchnią drogi doskonale nadają się na przejażdżki rowerem górskim czy motocyklem. Niestety są i minusy: bardzo niewielu miejscowych mówi po angielsku, na drogowskazach raczej nie znajdziemy napisów w alfabecie łacińskim, a poza Nan trudno o jakiegokolwiek zakwaterowanie. Betonowe bloki i tutejsza architektura początkowo sugerują, że Nan to kolejne nieciekawe prowincjonalne miasto. Jednak poza centrum można ujrzeć mnóstwo starych drewnianych domów. Oddział **Muzeum Narodowego** urządzony w byłej przestronnej rezydencji dwóch ostatnich książąt Nan, zapoznaje z lokalną historią, kulturą, architekturą i rzemiosłem. Wystawiony tu 300-letni czarny cios („kieł”) słonia ma podobno magiczną moc.³⁸

Tajlandia Północno-Wschodnia.

Tajlandia Północno-Wschodnia, znana jako Issan, nigdy nie cieszyła się wzięciem biur podróży. Tylko niespełna 4% odwiedzających corocznie Tajlandię udaje się w te okolice. Wynika to raczej z nadmiaru atrakcji w całym kraju niż z ich braku w Issanie.

³⁵ Rudnicki B., Ibidem, str. 240

³⁶ Rudnicki B., Ibidem, str. 243

³⁷ Rudnicki B., Ibidem, str. 240

³⁸ Rudnicki B., Ibidem, str. 244.

Pobytwi w tym dużym, ubogim regionie towarzyszą spotkania z uprzejmymi, niezależnymi ludźmi, przywiązanymi do tradycji jak w żadnej innej części kraju.³⁹

Warto tu zwiedzić **Park Narodowy Khao Yai**. Założony w 1961 roku, jest najstarszym parkiem narodowym Tajlandii. Zajmuje teren o powierzchni 2176 km², wyjątkowo zróżnicowany pod względem ekologicznym i obfitujący w dziką zwierzyne, rozciągający się na obszarach należących do czterech prowincji położonych wzdłuż grzbietu gór Dongrak, na południowo-zachodnim skraju równiny Khorat.⁴⁰

Fot.3. Park Narodowy Khao Yai

Źródło: www.siamhotel.net

Następnie, warto udać się do **Prasat Hin Phimai**. To odnowione khmerskie sanktuarium z piaskowca i rozległy zespół świątynny stanowią niezwykle dowód wspaniałości jednej z wielkich cywilizacji Azji. Samo miasto znajduje się przy tajskim końcu bajecznej Drogi Królewskiej, wielkiego, 224- kilometrowego szlaku Królestwa Khmerów, wywodzącego ze stolicy królestwa, Angkoru. Zespół świątynny Prasat Phimai, położony nad rzeką Mun, 60 km od Khoratu, jest zapewne najważniejszym pośród khmerskich zabytków. Było to niegdyś drugie centrum królestwa, które panowało w tej części Azji Południowo-Wschodniej ponad 600 lat, aż do ostatecznej klęski w 1431 roku. Budowle Phimai pochodzą z XI i XII w., z okresu szczytowej potęgi imperium.⁴¹

³⁹ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 164.

⁴⁰ Macdonald P., Ibidem, str. 166.

⁴¹ Macdonald P., Ibidem, str. 170.

Wschodnie Wybrzeże Tajlandii.

Wzdłuż wschodniego wybrzeża Tajlandii, od południowo- wschodniego krańca Bangkoku do Hak Lek, wio skina granicy z Kambodżą w prowincji Trat, ciągnie się niemal nieprzerwany pas piaszczystych plaż. Część wybrzeża w pobliżu Bangkoku jest przemysłowym centrum Tajlandii- dominują tu olbrzymie fabryki, elektrownie i rafinerie ropy naftowej. Ze strefą przemysłową graniczy słynny kurort Pattaya, a za nim ciągnie się łańcuch czystych, cichych wysp przyciągających turystów- z Tajlandii i zagranicy- którzy szukają spokojniejszych miejsc.⁴²

Goście przyjeżdżający na wypoczynek raczej nie interesują się portami morskimi, źródłami gazu ziemnego, rafineriami ropy naftowej i fabrykami, ale z pewnością przyciąga ich kurort **Pattaya**, główna atrakcja wschodniego wybrzeża, zapewnia mnóstwo rozmaitych sposobów spędzania czasu; są tu m.in. wspaniałe pola golfowe, doskonałe miejsca dla pływaków, parki tematyczne dla dzieci.⁴³ Pięćdziesiąt lat temu Pattaya była osadą rybacką; z Bangkoku i miast u ujścia rzeki Chao Phraya można się tu było dostać tylko drogą morską. Znana była głównie z rezydencji wypoczynkowej króla Naraia, którą wzniesiono w czasie kampanii mającej na celu wyparcie Birmańczyków z zajętych przez nich terenów Tajlandii. W 1959 r. do Pattai przybyła grupa amerykańskich żołnierzy z Nakhon Ratchasima; po powrocie do bazy opowiedzieli o białych piaskach i czystej wodzie plaż Pattai. Ich przyjazd zapoczątkował gwałtowny napływ turystów. W czasie wojny wietnamskiej przyjeżdżało tu na wypoczynek coraz więcej żołnierzy USA z baz rozsianych w północno-wschodniej Tajlandii. W latach 70. XX w. urok tego miejsca zaczęli odkrywać i turyści. Wyrosły hotele, restauracje, lokale nocne i bary. W latach 80. Pattaya stała się jedną z najbardziej popularnych miejscowości turystycznych. Dziś ten hałaśliwy kurort odwiedzają corocznie 3 mln gości, którzy rozkoszują się wyniosłymi hotelami, skromnymi pensjonatami, dyskotekami, restauracjami, sklepami z upominkami i niezliczonymi lokalami nocnymi, a do tego kilkanaście światowej klasy polami golfowymi i wszystkimi sportami wodnymi, jaki można sobie tylko wyobrazić.⁴⁴

⁴² Macdonald P., Ibidem, str. 148.

⁴³ Macdonald P., Ibidem, str. 148.

⁴⁴ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 152.

Fot.4. Pattaya

Źródło: www.roundtableindia.com.

Szukający spokoju na samotnej wyspie tropikalnej powinni zrezygnować z Pattai i udać się na **Ko Chang**-wielką zalesioną wyspę o długich, doskonałych plażach i niezbyt drogich noclegach lub na **Ko Samet**. To najpiękniejsza ze wszystkich centrów wypoczynkowych wyspa, leżąca w dogodnym zasięgu linii autobusowych z Bangkoku.⁴⁵ Ko Samet jest małą wyspą w kształcie klina leżącą blisko Ban Phe. Wyróżnia się krystaliczną, błękitną wodą i nadzwyczajnymi, piaszczystymi plażami, leżącymi poniżej skalistych wzgórz, typowych dla jałowego wnętrza wyspy. Zaletą Samet jest prosty, wiejski styl życia, wyraźnie kontrastujący z bardziej ożywioną, gorączkową atmosferą Pattai.⁴⁶

Położone nieco dalej na wschód duże miasto **Chanthaburi** (Czanthaburi)-miasto księżycy- otoczone jest terenami słynącymi w całej Tajlandii z doskonałych owoców tropikalnych, m.in. rosną tu drzewa rambutanu i durianu. Chanthaburi znane jest także z wyrobu ozdób z kamieni szlachetnych.⁴⁷ To także jedna z dwóch stolic prowincji tego

⁴⁵ Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, str. 371.

⁴⁶ Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 156.

⁴⁷ Macdonald P., Ibidem., , str.148-149.

regionu, którą warto zwiedzić.⁴⁸ Niedaleko od miasta znajdują się piękne wodospady i parki narodowe w górach Dongrak.⁴⁹

Wszystkie miasta wschodniego wybrzeża leżą przy drodze Sukhumvit Road (autostrada nr 3) lub w pobliżu. **Autostrada** długości 638 km ciągnie się od centrum Bangkoku do granicy z Kambodżą, przecina najpierw południowo-wschodnią część Bangkoku, biegnie przez coraz rzadsze wsie i dochodzi do wybrzeża, wąskiego pasma lądu wciskającego się klinem pomiędzy Zatokę Tajlandzką a góry Dongrak, które wznoszą się stromo w górę w odległości zaledwie kilku kilometrów od linii brzegowej.⁵⁰ Po trasie kursują tysiące **autobusów**, zapewniając szybka komunikację między głównymi miejscowościami. Pojazdy wyruszające ze wschodniego dworca autobusowego w Bangkoku docierają do wszystkich stolic prowincji i atrakcji turystycznych. Można także skorzystać z minibusów, odjeżdżających bezpośrednio z Banglamphu w Bangkoku do portu, z którego odpływają promy na Ko Samet oraz Ko Chang. Północno-wschodnia część kraju ma również połączenia ze wschodnim wybrzeżem, które omijają stolicę. Z Isaanu, drogami przez malownicze wyżyny, można dojechać do Pattaya, Rayong i Chanthaburi. Trasy przecinają pasma gór, których szczyty niezmiennie kryją się w chmurach. Wyznaczają one klimatyczną i geologiczną granicę między żyznymi obszarami wschodniego wybrzeża, a prawie nagą, pokrytą jedynie zaroślami wyżyną Korat. **Pociągi** Linii Wschodniej jeżdżą raz na dzień w obu kierunkach pomiędzy Bangkodem, Si Racha i Pattaya, a w bazie marynarki U-Tapao, w połowie drogi pomiędzy Pattaya i Rayong, znajduje się **lotnisko**, na którym lądują samoloty Bangkok Airlines z Ko Samui.⁵¹

Tajlandia Południowa: Wybrzeże Zatoki Tajlandzkiej

Na południe od Bangkoku kraj ciągnie się pomiędzy Zatoką Tajlandzką i dzikimi górami na granicy z Birmą tak wąskim pasmem, że w pewnym miejscu jedynie 12 km oddziela zatokę od Birmy. Znajdujący się dalej na południu **przesmyk Kra** jest najwęższym skrawkiem lądu między oceanami Spokojnym i Indyjskim, potem na Półwyspie

⁴⁸ Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, str. 371.

⁴⁹ Macdonald P., op. cit., str. 149.

⁵⁰ Macdonald P., Ibidem, str. 148.

⁵¹ Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, str. 371-373.

Malajskim terytorium Tajlandii się rozszerza, zajmując całą szerokość półwyspu, od wybrzeża wschodniego do zachodniego.⁵²

Pierwszą część Tajlandii Południowej, od Phetchaburi (ok. 160 km na południe od Bangkoku) do Chumphon (Czumphon), turyści zagraniczni odwiedzają bardzo rzadko, choć mimo małych rozmiarów obszar ten obfituje w atrakcje. Niezbyt okazałe miejscowości wypoczynkowe i zaskakująco surowe, pokryte zielenią tereny w głębi kraju przyciągają głównie tajlandzkich turystów. Wyjątkiem jest **Hua Hin**, które obecnie przekształca się w międzynarodowy kurort stale zyskujący na popularności. W **Chumphon**, mieście o całkiem odpowiedniej nazwie (wywodzi się od tajskiego *chunnumphon*, czyli miejsca spotkania), turyści mają większy wybór. Mogą udać się **autostradą nr 4** przez malownicze góry do Ranong, na piękne, odludne zachodnie wybrzeże z licznymi dziewiczymi wyspami. Mogą także pojechać **drogą nr 401** wzdłuż wschodniego wybrzeża dalej na południe do **Surat Thani**, bazy wypadowej wycieczek do tropikalnego raju na wyspach **Ko Samui**.⁵³

Archipelag Ko Samui leży u wybrzeża Surat Thani, w Zatoce Tajlandzkiej. Znajduje się tu 80 wysp- tylko pięć zamieszkanym- niezwykle urozmaiconym pod względem kształtu, wielkości i urody. Historia archipelagu Ko Samui jest historią zawadiackich żeglarzy, katastrof morskich, pionierów i wytyczających szlaki podróżników. Typowo tropikalna, największa wyspa Ko Samui jest jednym z ulubionych w Azji Południowo-Wschodniej miejsc wypoczynkowych, jednakże obecnie turystów pociągają również idylliczni satelici „Wielkiej Wyspy”.⁵⁴

⁵² Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, str. 262.

⁵³ Macdonald P., Ibidem, str. 263.

⁵⁴ Macdonald P., Ibidem, str. 290.

Fot.5. Ko Samui

Źródło: www.thailandparadise.com

Wszystkie miasta na lądzie łączy tu **pociąg** odchodzący z Bangkoku. Liczne są tu również połączenia autobusowe, a **autobusy** kursują wzdłuż drogi szybkiego ruchu nr 4 (nazywanej Phetkasem Highway lub, jeśli przecina miasta, Phetkasem Road) i drogi nr 41. Codziennie kursujące **lodzie** łączą wyspy z dwoma portami: **Surat Thani**, miastem położonym 650 km od Bangkoku, będącym ważnym węzłem komunikacyjnym, oraz z **Chumphon**, zapewniającym bezpośrednie połączenie z zaciszną **Ko Tao**.⁵⁵

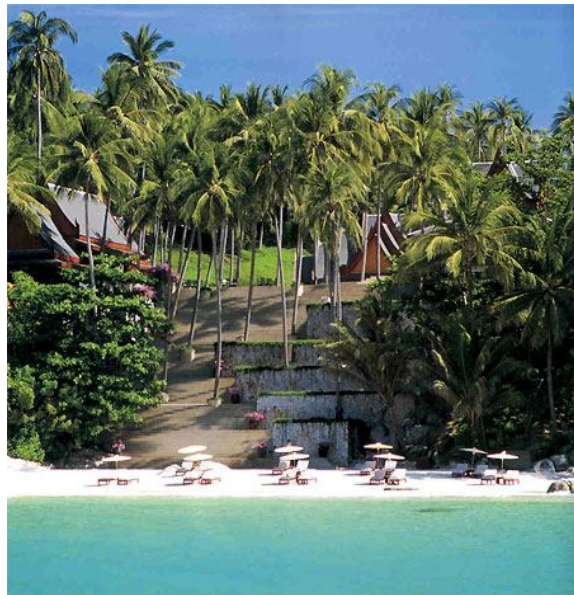
Dalekie Południe: Wybrzeże Andamańskie.

Kiedy **droga nr 4** przecina Półwysep Malajski docierając do Wybrzeża Andamańskiego, podróżny wkracza w inną krainę- pełną soczystej roślinności tropikalnej, rosnącej wyjątkowo bujnie dzięki obfitym, padającym przez cały rok deszczom. Drzewa w tutejszych lasach osiągają wysokość 80 m, zaś plantacje kaczukowców i orzechów kokosowych zastępują pola ryżowe i uprawy trzciny cukrowej, charakterystyczne dla centralnej Tajlandii. Przedziwnie uformowane strome skały wapienne nadają krajobrazom regionu szczególny urok. Równie wielkie wrażenie wywiera przepiękne turkusowe Morze Andamańskie., które przyciąga tłumy turystów. Woda jest tu tak przejrzysta, że przez jej lustro można oglądać leżące poniżej 30 metrów dno. Znajduje się tu największa **rafa koralowa** Tajlandii- budząca zachwyt odwiedzających idealny obszar do nurkowania.

⁵⁵ Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, str. 491.

Będąc w tym rejonie warto odwiedzić tu wyspę **Phuket**. Ta największa tajlandzka wyspa i zarazem autonomiczna prowincja, stała się zamożna w końcu XIX wieku, kiedy to chińscy kupcy uruchomili tu kopalnie cyny i zdominowali handel dalekomorski, by później przyczynić się do rozwoju przemysłu kauczukowego. Obecnie Phuket pozostaje najbogatszą prowincją Tajlandii, lecz głównym źródłem jej dochodów jest **turystyka**. Milion przybywających tu corocznie gości daje Phuket drugiego co do popularności po Pattaya miejsca w kraju. Rozwój przemysłu turystycznego bardzo silnie przeobraził całą prowincję. Nierozważne inwestycje mocno zeszpeciły wyspę, niszcząc szczególnie jej zachodnie wybrzeże. Większość plaż dostosowano do potrzeb bogatych turystów, zapominając o podróżnych z plecakami. Mimo to ciąg kąpielisk Phuket zasługuje na miano najlepszego w Tajlandii, oferując olbrzymi obszar do uprawiania **sportów wodnych** oraz wspaniałą infrastrukturę i czyste morze dla **zwolenników nurkowania**. Odległe obszary wyspy również są wciąż atrakcyjne, szczególnie jej środkowa część: urodzajna, górzysta przestrzeń zdominowana przez plantacje drzew kauczukowych i ananasów, urozmaicona dziką roślinnością tropikalną.⁵⁶

Fot.6.Phuket.

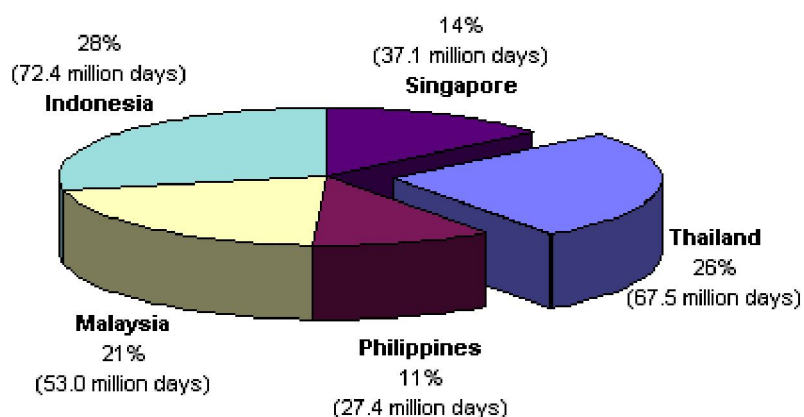
Źródło: www.goway.com

⁵⁶ Gray P., Ibidem, str. 565.

II. Rynek recepcji turystycznej.

Rynek Tajlandii jako część regionu / subregionu w międzynarodowym ruchu turystycznym.

Wyk.1. Udział (%) Tajlandii w turystyce Azji w 2000 r.

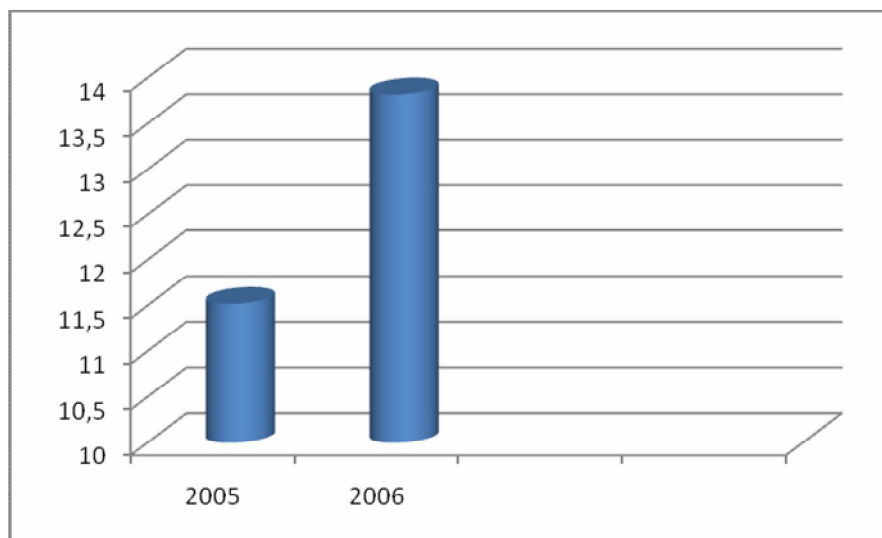
Źródło: www.info.tdr.org

Analizując powyższy wykres przedstawiający udział Tajlandii w turystyce Azji w 2000r. okazuje się, że spośród pięciu krajów Tajlandia uplasowała się na drugim miejscu po Indonezji osiągając wynik 26 %. Za nią znalazły się Malezja, Singapur i Filipiny.

Liczba przyjazdów do Tajlandii.

Liczba turystów przyjeżdżających do Tajlandii wynosiła w roku 2005 i 2006 odpowiednio **11,52** i **13,82 mln** turystów. Okazuje się więc, że z roku na rok nastąpił wzrost przyjazdów do Tajlandii o 2,3 mln turystów.

Wyk.2. Liczba turystów przyjeżdżających do Tajlandii w latach 2005-2006

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Kierunki z których przyjeżdżają turyści.

Tab.2. Podział turystów zagranicznych przybywających do Tajlandii według krajów w latach 2005-2006.

Kraj pochodzenia turysty	2005 r.		2006 r.		Przyrost w procentach %
	Liczba turystów	Udział w procentach %	Liczba turystów	Udział w procentach %	
Azja Wschodnia	6 692 982	58,11	7 942 143	57,46	+18,66
Malezja	1 341 535	11,65	1 578 632	11,42	+17,67
Japonia	1 181 913	10,26	1 923 313	9,36	+9,43
Korea	815 862	7,08	1 101 525	7,97	+35,01
Europa	2 686 567	23,33	3 321 795	24,03	+23,64
Wielka Brytania	680 978	5,91	745 525	5,39	+9,48
Niemcy	436 552	3,79	507 942	3,67	+16,35
Szwecja	222 297	1,93	307 284	2,22	+38,23
Ameryka	739 707	6,42	825 118	5,97	+11,55
USA	585 476	5,08	640 674	4,64	+9,43
Kanada	125 310	1,09	149 924	1,08	+19,64
Inne Kraje	19 622	0,17	21 780	0,16	+11,00

Południowa Azja	518 878	4,51	605 236	4,38	+16,64
Indie	352 766	3,06	429 732	3,11	+21,82
Sri Lanka	39 348	0,34	47 448	0,34	+20,59
Pakistan	41 002	0,36	45 122	0,33	+10,05
Australia i Oceania	501 882	4,36	627 246	4,54	+24,98
Australia	421 594	3,66	538 490	3,90	+27,73
Nowa Zelandia	77 351	0,67	86 703	0,63	+12, 09
Inne kraje	2 937	0,03	2 053	0,01	-30,10
Środkowy Wschód	304 047	2,64	405 856	2,94	+33,48
Izrael	92 126	0,80	117 649	0,85	+27,70
Zjednoczone Emiraty Arabskie	65 081	0,57	87 006	0,63	+33,69
Inne kraje	93 924	0,81	126 900	0,93	+35,11
Afryka	72 873	0,63	94 408	0,68	+29,55
Afryka Południowa	39 753	0,34	50 964	0,37	+28,20
Inne kraje	33 120	0,29	43 444	0,31	+31,17
Razem	11 516 936	100,00	13 821 802	100,00	+20,01

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Po przeanalizowaniu danych z tabeli nr 1 ukazującej przyjazdy do Tajlandii turystów zagranicznych według krajów w latach 2005 i 2006, okazuje się, że regionem, z którego do Tajlandii przybywa największa liczba podróżników jest **Azja Wschodnia**. Spowodowane jest to na pewno bliskością terytorialną tego regionu w stosunku do Tajlandii. Liczba turystów w roku 2005 wynosiła ponad 6 mln osób, natomiast w roku następnym już prawie 8 mln. Mimo tak dużej liczby przyjazdów, ponad 18-procentowy przyrost turystów z roku na rok jest i tak mniejszy od średniego przyrostu wyliczonego dla wszystkich krajów, który wynosi 20 %. Region Azji Wschodniej w obydwu tych latach miał także największy udział w rynku wśród przyjazdów i wynosił ponad 50% w skali całego świata. Krajem, z którego największa liczba turystów odwiedziła Tajlandię była **Malezja**.

Największy **przyrost turystów**, wynoszący ponad 33%, odnotowano w regionie **Środkowego Wschodu**. W roku 2005 Tajlandię odwiedziło ponad 304 tys. turystów z tego regionu, a w 2006 liczba ta już wynosiła ponad 405 tys. Przyrost ten zwiększył się więc o 1/3.

Kontynentem, gdzie odnotowano **najmniejszy dodatni przyrost turystów** z roku na rok odwiedzających Tajlandię, okazała się być **Ameryka**. A wskaźnik ten wynosi jedynie 11,55%. Krajem, który dodatkowo go zaniża, są Stany Zjednoczone (9,43%). Może być to spowodowane bliskością atrakcyjnego regionu Morza Karaibskiego, gdzie większość Amerykanów woli spędzać swoje urlopy.

Okazuje się także, że na licznych wysepkach **Oceanii** odnotowano **znaczny ujemny wskaźnik przyrostu turystów**. Wynosi on -30,10%. W 2005 roku do Tajlandii przybyło stąd prawie 3 tys. osób, a rok później już tylko ponad 2 tys. To także najmniejsza liczba turystów w skali całego świata. Udział w rynku wynosił tu w 2005 r. 0,03%, rok później 0,01 %. Jest to na pewno spowodowane ogromną atrakcyjnością samej Oceanii. Ludność zamieszkująca ten region nie jest zainteresowana podróżami do Tajlandii, gdyż ich miejsce zamieszkania oferuje podobne walory przyrodnicze.

Podobnie niski udział w rynku wśród przyjazdów do Tajlandii osiągnęły **kraje afrykańskie**. Liczba ta wynosiła w 2005 r. 0,63 %, a w 2006 r. 0,68 %. Jednak kraj w pierwszym roku odwiedziło 72 873 turystów, a w następnym już 94 408 osób. **Przyrost** wyniósł tu więc prawie **30%**, znacznie przewyższając średnią wartość przyrostu turystów napływających do Tajlandii w skali całego świata. Świadczy to o coraz większym zainteresowaniu Afrykanów- krajem nad Menamem.

Jeśli chodzi o **Europeę**, okazuje się, że w omawianych latach wielu europejskich turystów przybyło do Tajlandii. Stan ten wynosił odpowiednio 2 686 567 osób w 2005 oraz 3 321 795 osób w 2006 r. Oznacza to iż, przyrost 23% jest większy od średniej dla wszystkich kontynentów, a ponadto z takimi wartościami Europa uplasowała się na **drugim miejscu pod względem udziału w rynku turystycznym Tajlandii, który wynosił w 2006 roku 24,03%**. Państwem europejskim, które osiągnęło największy przyrost turystów odwiedzających Tajlandię również w skali całego świata okazała się być Szwecja. Wskaźnik ten liczy 38,23%, znacznie przewyższając średnią. Jest to spowodowane na pewno zimnym klimatem, w jakim żyją Szwedzi. Chcąc odmienić klimat, chętnie udają się do Tajlandii.

Profile turystów.

Profile turystów odwiedzających Tajlandię można stworzyć biorąc pod uwagę ich **pleć, wiek** a także **wykonywany zawód**.

Tab. 3. Podział turystów przybyłych do Tajlandii według płci w 2006 r.

Kraj pochodzenia turysty	Płeć			
	Kobiety	Przyrost w %	Mężczyźni	Przyrost w %
Azja Wschodnia	4 576 111	+19,05	3 366 032	+18,14
Malezja	944 028	+8,24	634 604	+35,20
Japonia	857 812	+14,77	435 501	+0,23
Chiny	574 216	+40,91	459 089	+29,54
Korea	544 286	+38,31	557 239	+31,94
Europa	2 005 749	+24,59	1 316 046	+22,24
Wielka Brytania	464 005	+13,28	281 520	+3,74
Niemcy	313 186	+17,14	194 756	+15,11
Francja	209 726	+22,93	110 184	+22,29
Szwecja	170 156	+36,17	137 128	+40,88
Ameryka	516 094	+17,19	309 024	+3,25
USA	409 968	+15,14	230 706	+0,56
Kanada	86 182	+25,33	63 742	+12,73
Inne państwa	12 332	+20,67	9 448	+0,49
Południowa Azja	428 565	+20,23	176 671	+8,77
Indie	301 621	+25,31	128 111	+14,32
Pakistan	34 523	+12,11	10 599	+3,84
Sri Lanka	34 485	+23,07	12 963	+14,43
Bangladesz	30 48	+0,20	13 596	-13,75
Australia i Oceania	359 662	+29,92	267 584	+18,90
Australia	307 807	+32,51	230 683	+21,86
Nowa Zelandia	50 305	+18,54	36 398	+4,25
Inne państwa	1 550	-26,01	503	-40,26
Środkowy Wschód	273 330	+39,10	132 526	+23,23
Izrael	70 023	+32,14	47 626	+21,70
Zjednoczone Emiraty Arabskie	56 157	+39,03	30 849	+24,95
Inne państwa	92 186	+40,84	34 714	+21,94
Afryka	273 330	+39,10	132 526	+23,23
Afryka	23 983	+40,68	19 461	+21,09

Południowa				
Inne państwa	30 833	+31,54	20 131	+23,40
Razem	8 214 327	+21,43	5 607 475	+17,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Analiza powyższej tabeli wykazuje, iż w 2006 roku Tajlandię odwiedziło ponad **8 mln kobiet** oraz ponad **5 mln mężczyzn**. Okazuje się więc, że kobiety zdecydowanie chętniej udają się do tego egzotycznego kraju.

Średni przyrost odwiedzin kobiet dla wszystkich kontynentów w porównaniu do roku poprzedniego wyniósł **+21,43**. Natomiast wskaźnik ten w przypadku **mężczyzn** osiągnął nieco mniejszą wartość wynoszącą **+17,99**.

Okazuje się, że wskaźnik ten dla kobiet **zawyżają** kraje **Środkowego Wschodu** oraz **kraje afrykańskie**, gdzie wartość przyrostu wyniosła **+39,10**. Wartość najmniejszą dla zmiany wśród kobiet osiągnęła **Ameryka** z wartością wynoszącą **+17,19 %**. Dane te zawyża tu **Kanada (+25,33)**, natomiast USA stanowczo obniża **(+15,14)** poziom przyrostu.

Odpowiednio dla **mężczyzn wskaźnik największego przyrostu** wśród turystów odnotowano także w krajach **Środkowego Wschodu** i **krajach afrykańskich**, gdzie wyniósł on **+23,23**. **Najmniejszy przyrost** odnotowano w **Ameryce**, podobnie jak w przypadku kobiet. Wskaźnik wynosi tu **+3,25**, gdzie w **Kanadzie** osiągnął **+12,73**, a w **USA** jedynie **+0,56**.

Tab.4. Struktura wiekowa turystów przybyłych do Tajlandii w 2006 r.

Kraj pochodzenia turysty	Wiek							
	Poniżej 15 lat	15-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45-54 lata	55-64 lata	65 i więcej lat	Średnia wieku
Azja Wschodnia	311 798	739 755	2 095 058	2 011 750	1 618 015	874 994	290 753	39,67
Malezja	76 345	130 127	377 684	382 332	355 703	184 013	72 428	40,48
Japonia	20 594	125 844	270 544	295 518	264 848	240 613	75 352	42,79

Korea	58 287	95 126	331 654	238 691	222 464	119 439	35 864	38,94
Europa	94 613	378 521	883 475	779 848	636 631	408 535	140 172	39,78
Wielka Brytania	13 640	103 037	209 471	159 224	131 033	95 707	33 413	39,41
Niemcy	8 727	37 276	121 745	137 142	108 148	66 068	28 836	40,88
Szwecja	20 143	48 196	59 960	61 607	60 038	43 908	13 432	39,18
Ameryka	22 483	98 341	179 042	162 631	172 023	136 267	54 331	41,80
USA	18 334	67 118	129 585	129 609	139 778	111 095	45 155	42,58
Kanada	3 657	26 114	38 801	26 426	26 012	21 509	7 405	39,16
Inne kraje	299	3 284	6 688	4 191	4 231	2 104	983	38,57
Azja Południowa	27 217	62 040	179 458	174 291	108 868	41 446	11 916	37,52
Indie	19 334	46 712	135 400	118 331	72 028	29 065	8 862	37,09
Sri Lanka	2 104	4 358	10 778	15 437	10 059	3 687	1 025	39,00
Pakistan	2 047	3 819	13 693	14 360	8 362	2 453	388	37,29
Australia i Oceania	29 129	90 439	146 769	122 440	131 201	80 802	26 466	39,34
Australia	25 547	79 674	126 033	104 920	112 424	67 738	22 154	39,15
Nowa Zelandia	3 526	10 646	20 408	16 744	18 363	12 844	4 172	40,46
Inne kraje	56	119	328	776	414	220	140	42,43
Środkowy Wschód	21 183	52 149	118 472	96 835	73 346	34 028	9 843	37,30
Izrael	3 227	22 227	32 515	18 659	21 740	15 052	4 229	38,08
Zjednoczone Emiraty Arabskie	6 727	9 767	27 197	21 500	14 469	5 673	1 673	36,14
Inne kraje	5 473	10 720	37 701	37 485	23 869	8 893	2 759	38,09
Afryka	2 844	8 723	25 900	28 087	18 732	7 432	2 690	38,93
Afryka Południowa	1 160	5 020	10 774	11 199	9 474	4 488	1 329	39,55
Inne kraje	1 684	3 703	15 126	16 888	9 258	2 944	1 361	38,39
Razem	509 267	1 429 988	3 628 174	3 375 882	2 758 816	1 583 504	536 171	39,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Analizując powyższą tabelę okazuje się, że w 2006 r. Tajlandia przyjęła najliczniejszą grupę turystów mieszczących się w przedziale wiekowym **od 25 do 54 lat**. Tajlandię odwiedziło wówczas ponad 3,6 mln osób, znajdujących się właśnie w tym segmencie wiekowym. Byli, więc to ludzie młodzi, dojrzały, w wieku produkcyjnym.

Średnia wieku ludzi przybyłych do Tajlandii wynosiła **39 lat**. Krajem, który osiągnął najwyższą średnią wiekową była **Ameryka-wskażnik ten liczy 41,80 lat**, gdyż z Ameryki przybyło tu ponad 136 tys. ludzi znajdujących się w przedziale wiekowym 55-64 lata; podczas gdy niewiele mniej osób (ponad 179 tys.) przybyłych do Tajlandii znajdowało się w przedziale 25-34 lata. Wskażnik dla Ameryki zawyżyło **USA**, osiągając **42,58**.

Dla porównania, **najniższą średnią wiekową** turystów osiągnęły kraje **Środkowego Wschodu**, gdzie liczyła ona **37,30 lat**. Wskażnik ten zaniżyły **Zjednoczone Emiraty Arabskie**, osiągając jedynie **36,14**. Z Krajów Środkowego Wschodu do Tajlandii przybyło ponad 10 tys. osób w wieku ponad 65 lat, podczas gdy z przedziału 25-34 lata przybyło tu aż ponad 118 tys. turystów stąd taka średnia.

Tab. 5. Podział turystów przybyłych do Tajlandii w 2006 r. ze względu na ich wykonywany zawód.

Kraj pochodzenia turysty	Wykonywany Zawód										
	PZ	PA	H	PN	R	PR z	PD	S	E	I	N O
Azja Wschodnia	1 291 414	1 155 647	2 283 005	1 565 024	4 0 3 8 6	31 570	67 8 96 8	780 019	58 68 7	12 06 3	45 36 0
Malezja	289 866	257 799	480 914	152 456	7 888	5 129	19 0 53 4	155 606	23 10 8	2 42 2	12 93 0
Japonia	138 351	242 924	302 683	365 707	8 079	4 381	10 1 56 0	116 650	6 94 2	1 92 1	4 11 5
Korea	130 714	111 840	361 328	215 217	7 110	2 865	13 3 21	130 919	1 42 2	1 39 6	5 50 1

							3				
Europa	960 720	509 583	669 267	540 006	26 508	13 137	81 03 3	398 790	96 76 4	8 92 8	17 05 9
Wielka Brytania	223 868	113 361	143 743	119 056	5 586	5 625	19 08 5	76 189	35 07 8	1 98 7	1 94 7
Niemcy	152 575	72 414	110 362	88 936	2 850	2 043	12 83 2	49 742	11 75 2	1 21 2	3 22 4
Szwecja	85 581	38 048	53 289	50 838	4 404	427	3 63 0	61 429	7 60 7	80 9	1 22 2
Ameryka	239 386	92 264	198 217	104 724	4 402	3 396	27 03 1	108 820	42 54 8	1 71 8	2 61 2
USA	189 864	73 901	148 570	83 318	3 499	2 966	21 56 5	78 733	35 36 7	1 22 7	1 66 4
Kanada	38 643	15 511	40 643	17 570	771	375	3 84 7	23 934	6 75 6	37 1	50 3
Inne kraje	6 553	1 558	5 746	2 525	114	16	1 27 4	3 321	28 6	89	29 8
Azja Południowa	79 365	57 079	264 637	77 734	1 715	7 626	51 78 1	60 305	2 47 1	80 3	1 72 0
Indie	52 483	37 477	189 522	64 944	793	2 717	36 15 5	42 004	2 14 0	57 0	92 7
Sri Lanka	10 240	7 959	18 473	2 765	146	174	2 64 4	4 644	17 3	53	17 7
Pakistan	6 294	4 597	22 379	2 694	220	637	3 84 7	4 155	65	50	18 4
Australia i Oceania	168 894	101 523	123 388	95 102	5 140	2 543	20 87 3	86 367	21 01 8	1 21 6	1 18 2
Australia	143 292	87 039	106 461	83 529	3 686	2 207	17 14 9	75 550	17 75 8	1 02 5	79 4
Nowa Zelandia	24 832	14 129	16 527	11 407	1 454	285	3 65 8	10 674	3 21 1	19 1	33 5
Inne kraje	770	355	400	166	0	51	66	143	49	0	53

Środkowy Wschód	90 236	39 674	99 420	76 037	2 141	1 099	24 83 3	67 381	2 15 4	89 3	1 98 8
Izrael	33 894	11 548	27 622	13 770	1 451	263	2 11 5	25 185	97 6	40 0	42 5
Zjednoczone Emiraty Arabskie	13 201	8 601	16 700	21 911	90	183	10 73 3	15 017	18 7	85	29 8
Inne kraje	27 560	13 039	41 001	21 265	399	411	8 80 4	12 945	58 2	20 9	68 5
Afryka	19 795	13 431	32 067	10 517	438	370	6 85 7	9 306	76 7	20 7	65 3
Afryka Południowa	10 580	7 631	9 778	5 360	246	40	3 84 3	4 983	65 1	13 1	20 1
Inne kraje	9 215	5 800	22 289	5 157	192	330	3 01 4	4 323	11 6	76	45 2
Razem	2 84 9 810	1 96 9 201	3 67 0 001	2 46 9 144	80 730	59 741	89 1 73 6	1 51 0 988	22 4 40 9	25 82 8	70 57 4

PZ- pracownicy zawodowi
PA- pracownicy administracji
H- handlowcy
PN- pracownicy naukowci
R- rolnicy
PRz- pracownicy rządu
PD- panie domu
S- studenci
E-emeryci
I- inne zawody
NO- nieokreślone

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Po przeanalizowaniu tabeli okazuje się, że najliczniejszą grupą zawodową, która w 2006 r. odwiedziła Tajlandię była grupa **handlowców**. Uplasowali się na pierwszym

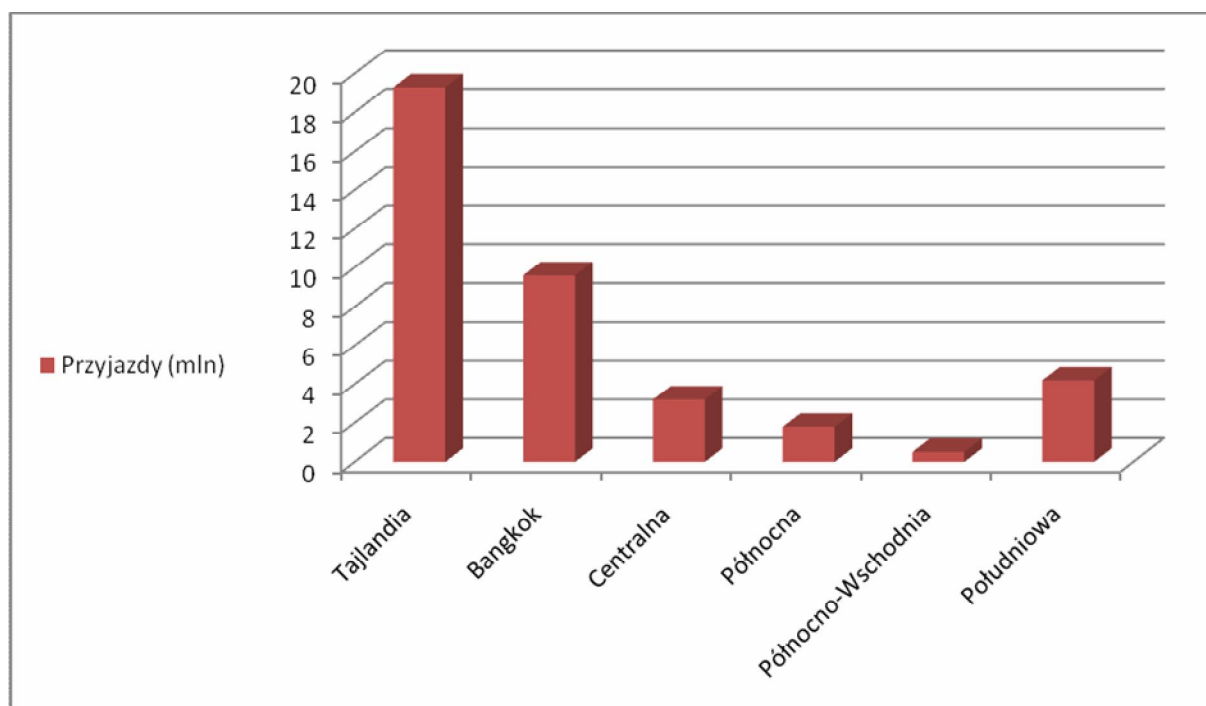
miejszu osiągając liczbę **3,6 mln** osób. Za nimi, kolejną najliczniejszą grupę turystów w Tajlandii reprezentowali **pracownicy zawodowi**- było ich **2,8 mln** osób. Niedaleko za nimi, z wynikiem **2,4 mln** osób, znaleźli się **pracownicy naukowci**. Kolejna liczna grupa turystów to **pracownicy administracyjni** z wynikiem prawie **2 mln osób**. Co jest dużym zaskoczeniem, kolejna grupa podróżników to **studenci**, którzy osiągnęli stan **1,5 mln** osób. Następna dosyć liczna grupa turystów to ponad **891 tys. pań domu**. Kolejne grupy zawodowe, już nieco mniej liczne, to **emeryci**- ponad **224 tys.** osób; **rolnicy**- prawie **81 tys.** osób; **nie określone**- ponad **70 tys.** osób. Do dwóch ostatnich, najmniej licznych turystów w Tajlandii należą **pracownicy rządu**- prawie **60 tys.** osób oraz **inne zawody**- prawie **26 tys.** osób.

Odwiedzane regiony.

Według **Tourism Authority of Thailand** w roku 1995 lista najczęściej odwiedzanych miast Tajlandii wyglądała następująco:

Bangkok, Phuket, Chon Buri, Chiang Mai, Songkhla.

Wyk.3.Liczba (w mln) przybyłych do Tajlandii turystów zagr. w 2006 roku według regionów.

Źródło: <http://web.nso.go.th/eng/en/stat/hotel/hot06.pdf>

Podany wykres przedstawia liczbę przyjazdów do Tajlandii według regionów. Największym zainteresowaniem cieszył się Bangkok, a następnie region południowy, centralny, północny oraz północno-wschodni.

Cele przyjazdów.

Tab.6. Cele przyjazdów turystów do Tajlandii w 2006 r.

Kraj pochodzenia turysty	Cele przyjazdów				
	Wakacyjny	Biznesowy	Zjazdy służbowe	Urzędowy	Inne
Azja Wschodnia	6 512 896	715 904	437 032	27 286	249 025
Malezja	1 292 955	126 301	104 298	5 073	50 005
Japonia	1 052 642	142 257	67 149	4 426	26 839
Korea	992 757	45 976	36 275	1 580	24 937
Europa	2 889 504	208 146	138 687	16 449	69 009
Wielka Brytania	645 660	43 268	32 198	6 698	17 701
Niemcy	437 868	35 465	23 200	2 810	8 599
Szwecja	279 809	10 190	12 634	710	3 941
Ameryka	6 33 446	85 060	48 243	7 833	50 536
USA	482 334	70 201	39 418	5 163	43 558
Kanada	123 622	11 163	7 097	2 551	5 491
Inne kraje	17 620	2 120	921	90	1 029
Azja Południowa	432 704	83214	47 282	1 590	40 446
Indie	316 184	57 475	33 037	1 122	21 914
Sri Lanka	33 721	7 174	3 198	38	3 317
Pakistan	30 071	7 339	4 261	132	3 319
Australia i Oceania	511 317	53 548	32 028	2 083	28 270
Australia	441 007	46 477	27 503	1 773	21 730
Nowa Zelandia	69 152	6 484	4 380	310	6 377
Inne kraje	1 158	587	145	0	163
Środkowy Wschód	336 416	36 794	15 253	401	16 992

Izrael	99 330	8 753	4 486	227	4 853
Zjednoczone Emiraty Arabskie	72 679	7 384	3 279	62	3 602
Inne kraje	102 582	13 584	4 984	62	5 688
Afryka	71 137	15 756	3 534	199	3 782
Afryka Południowa	36 708	4 202	1 255	133	1 146
Inne kraje	34 429	11 554	2 279	66	2 636
Razem	11 387 420	1 198 422	722 059	55 841	458 060

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.2tat.org

Po dokonaniu analizy tabeli okazuje się, że ponad **11 mln.** osób odwiedziło Tajlandię w celach **wakacyjnych**. Jest to główny motyw wyjazdów turystycznych. Następnie, kolejna grupa turystów w liczbie ponad **1 mln.** odwiedziła kraj nad Menamem w celach **biznesowych**. Następny motyw to **zjazdy służbowe**. W tym celu przybyło do Tajlandii ponad **722 tys. ludzi**. Kolejny motyw określony jako **inny** osiągnął prawie **pół miliona** przyjazdów. W celach **urzędowych** przybyła tu najmniej liczna grupa osób-prawie **56 tys.**

Środki lokomocji.

Tab.7. Środki transportu wybierane przez turystów odwiedzających Tajlandię w 2006 roku.

Kraj pochodzenia turysty	Droga powietrzna	Droga lądowa	Droga morską
Azja Wschodnia	5 715 567	1 738 958	167 719
Malezja	495 145	1 053 635	42 548
Japonia	1 273 647	30 946	7 394
Korea	1 006 756	83 730	2 297
Europa	3 244 818	185 479	60 482
Wielka Brytania	779 331	51 251	20 103
Niemcy	484 422	24 567	7 670
Szwecja	288 691	13 064	4 330
Ameryka	842 659	57 622	23 101
USA	637 058	40 070	17 130
Kanada	162 524	15 800	4 770
Inne kraje	27 818	1 108	936
Azja Południowa	607 357	5 033	18 818

Indie	438 523	3 689	17 583
Sri Lanka	45 974	185	398
Pakistan	45 157	542	668
Australia i Oceania	596 954	26 349	27 959
Australia	503 168	21 067	25 312
Nowa Zelandia	90 918	5 244	2 624
Inne kraje	2 868	38	23
Środkowy Wschód	384 131	6 594	1 691
Izrael	116 466	4 361	681
Zjednoczone Emiraty Arabskie	69 255	128	126
Inne kraje	133 056	1 144	579
Afryka	103 611	4 036	2 864
Afryka Południowa	45 064	1 028	1 136
Inne kraje	58 547	3 008	1 728
Razem	11 495 097	2 024 071	302 634

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Po przeanalizowaniu powyższych danych, okazuje się, że najczęściej wybieranym środkiem transportu wśród turystów przybywających do Tajlandii jest **samolot**. W 2006 roku korzystało z niego ponad **11 mln.** turystów. Dużo mniej osób wybrało transport **lądowy**-ponad **2 mln.** osób. Najmniejsza liczba turystów korzystała z transportu **morskiego**, a mianowicie- ponad **300 tys.** osób.

Długość pobytu.

Tab.8. Średnia długość pobytu turystów przybyłych do Tajlandii w 2005 r. i w 2006 r.

Kraj pochodzenia turysty	2005 r. (w dniach)	2006 r. (w dniach)
Azja Wschodnia	6,08	5,60
Myanmar	12,67	12,06
Korea	8,65	4,71
Wietnam	7,81	7,13
Europa	13,70	13,41
Norwegia	16,15	15,74
Szwecja	16,09	15,37
Szwajcaria	15,57	15,31
Ameryka	10,13	9,87
Kanada	10,58	10,22

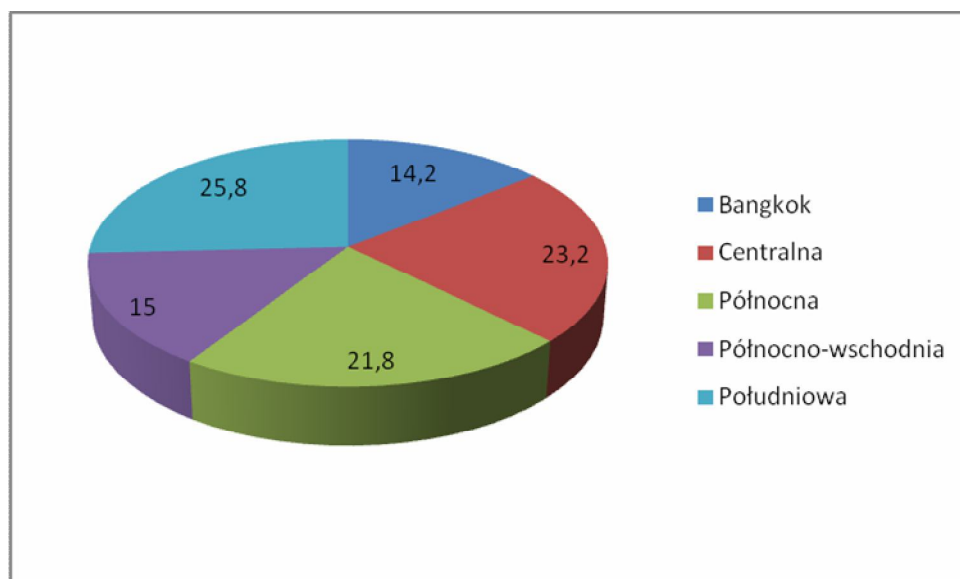
Argentyna	10,15	10,23
USA	10,09	9,85
Azja Południowa	6,79	6,87
Neapol	7,53	7,11
Inne kraje	7,10	7,00
Pakistan	7,01	6,84
Australia i Oceania	9,46	9,30
Australia	9,59	9,41
Nowa Zelandia	8,72	8,75
Inne kraje	9,06	8,69
Środkowy Wschód	10,76	10,35
Izrael	13,50	12,67
Zjednoczone Emiraty Arabskie	10,26	10,19
Arabia Saudyjska	11,20	10,67
Afryka	8,98	8,88
Afryka Południowa	8,36	8,16
Inne kraje	9,44	9,40
Razem	8,62	8,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Średnia długość pobytu turysty w Tajlandii w **2005** roku wynosiła **8,62 dni**, natomiast w **roku następnym** była niewiele niższa osiągając wynik **8,20 dni**. W 2005 roku **najwyższą** średnią uzyskała **Europa**, dla której długość pobytu turystów wynosiła **13,70 dni**, natomiast **najmniejszą Azja Wschodnia-8,03 dni**. W **2006** roku te same kraje znalazły się na tych samych miejscach osiągając podobne wyniki **13,41 dni** dla Europy oraz **5,40 dni** dla Azji Wschodniej.

Miejsca zakwaterowania.

Wyk.4. Procentowe rozmieszczenie hoteli według regionów.

Źródło: www.web.nso.go.th

Ze względu na brak danych na temat miejsc zakwaterowania turystów, powyżej zamieściłam wykres przedstawiający procentowe rozmieszczenie hoteli w Tajlandii według regionów. Najwięcej obiektów noclegowych powstało na południu kraju co związane jest z bardzo dużym nasileniem ruchu turystycznego w tym rejonie, następnie w części centralnej oraz północnej. Najmniej hoteli powstało w części północno-wschodniej oraz w Bangkoku.

Dochody z turystyki przyjazdowej.

Tab.9. Dochody z turystyki przyjazdowej w 2006 i 2007 r. według krajów (w mln bacht)

Kraj pochodzenia turysty	Przychody (mln bacht)	
	2006	2007
Azja Wschodnia	194 003,71	205 114,32
ASEAN	71 774,85	80 663,91
Brunai	297,24	344,61
Kambodża	1 888,85	2 219,51
Indonezja	4 438,46	6 003,20
Laos	4 083,74	9 061,55
Malezja	30 905,00	30 115,81
Myanmar	1 275,10	1 654,61
Filipiny	5 597,84	5 525,70

Singapur	18 232,30	18 848,57
Wietnam	5 026,32	6 893,30
Chiny	26 890,26	28 497,14
Hong Kong	10 755,69	12 228,35
Japonia	39 388,10	42 545,88
Korea	32 464,35	28 865,47
Tajwan	12 174,60	11 655,35
Inne kraje	585,86	648,22
Europa	175 976,60	207 755,20
Austria	3 844,58	3 750,76
Belgia	3 339,10	3 338,18
Dania	6 147,88	7 131,36
Finlandia	6 000,15	7 738,76
Francja	17 540,77	20 356,07
Niemcy	26 854,48	29 390,79
Włochy	6 428,63	7 990,65
Holandia	10 218,35	10 751,19
Norwegia	5 568,27	6 220,01
Rosja	8 274,75	13 728,91
Hiszpania	3 449,21	4 397,01
Szwecja	15 874,99	22 080,35
Szwajcaria	7 542,41	7 484,41
Wielka Brytania	42 577,76	47 437,61
Wschodnia Europa	4 576,36	6 505,34
Inne kraje	7 738,91	9 473,80
Ameryka	46 294,90	51 732,18
Argentyna	131,59	219,04
Brazylia	262,01	414,06
Kanada	8 382,61	9 009,46
USA	36 870,40	41 042,97
Inne kraje	648,29	1 046,65
Południowa Azja	19 061,16	21 373,17
Bangladesz	1 124,40	1 404,82
Indie	14 914,33	16 443,74
Nepal	465,88	556,28
Pakistan	907,42	1 160,76
Sri Lanka	1 271,16	1 275,71
Inne kraje	377,97	531,86
Australia i Oceania	29 321,91	39 251,64
Australia	25 939,32	35 064,14
Nowa Zelandia	3 323,06	4 071,17
Inne kraje	59,53	116,33
Środkowy Wschód	14 318,79	18 399,77

Egipt	345,52	369,57
Izrael	5 000,78	5 921,44
Kuwejt	1 200,18	1 344,32
Arabia Saudyjska	898,07	1 091,93
Zjednoczone Emiraty Arabskie	2 778,69	3 600,93
Inne kraje	4 095,55	6 071,58
Afryka	3 342,10	4 135,53
RPA	1 856,27	2 12,59
Inne kraje	1 486,83	1 922,94
Razem	482 319,17	547 781,81

Źródło: http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-en.htm

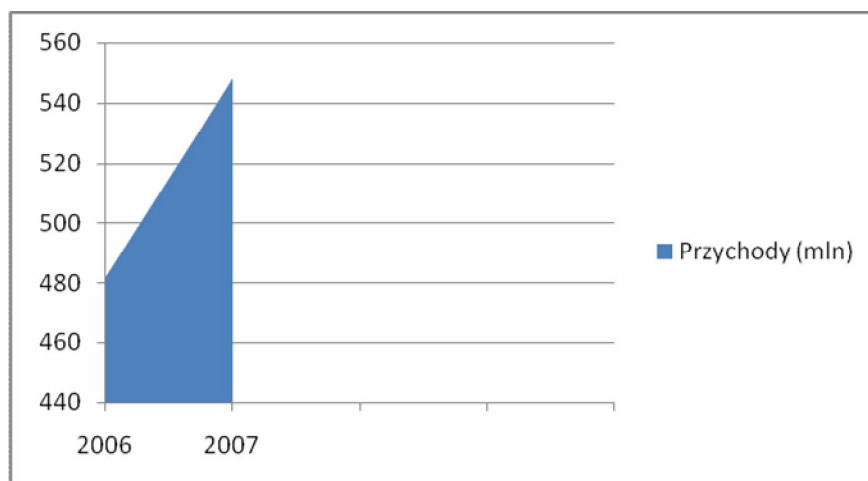
Dochody z turystyki przyjazdowej w roku **2006** wynosiły ponad **482 tys. mln bacht**, natomiast w roku następnym- **2007** wzrosły już o ok.66 tys. Wyniosły więc **prawie 548 tys. mln bacht**.

Budżet Tajlandii w szczególności zasilili turyści przybyli tu z **Azji Wschodniej** oraz **Europy**. Z Azji wschodniej w **2006** roku turyści wydali ponad **194 tys. mln bacht**, a rok później ponad **205 tys. mln bacht**. Natomiast w przypadku Europy turyści wydali w pierwszym roku prawie **176 tys. mln bacht**, a w roku następnym -więcej niż Turyści z Azji Wschodniej, **207 tys. mln bacht**.

Analogicznie, najmniej budżet Tajlandii zasilili turyści przybyli tu z Afryki wydając w **2006** roku jedynie ponad **3 tys. mln bacht**, a w roku następnym ponad **4 tys. mln bacht**.

Największy przyrost wydatków z roku na rok odnotowano wśród turystów **europejskich**. Wydatki wzrosły tu o około **31 tys. mln bacht**. **Najmniejszą** zaś zmianę wydatków odnotowano w **Afryce**, gdzie turyści w roku następnym wydali jedynie ok. **1 tys. mln bacht**. więcej.

Wyk.5. Przychody (mln baht) z turystyki przyjazdowej do Tajlandii w 2006 i 2007 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

III. Rynek emisji turystycznej Tajlandii.

III.1. Turystyka Krajowa

Tab.10. Dane dotyczące podróży krajowych Tajów: ilość odbytych wycieczek, długość pobytu, średnie wydatki turysty oraz przychody dla państwa w latach 1998-2007.

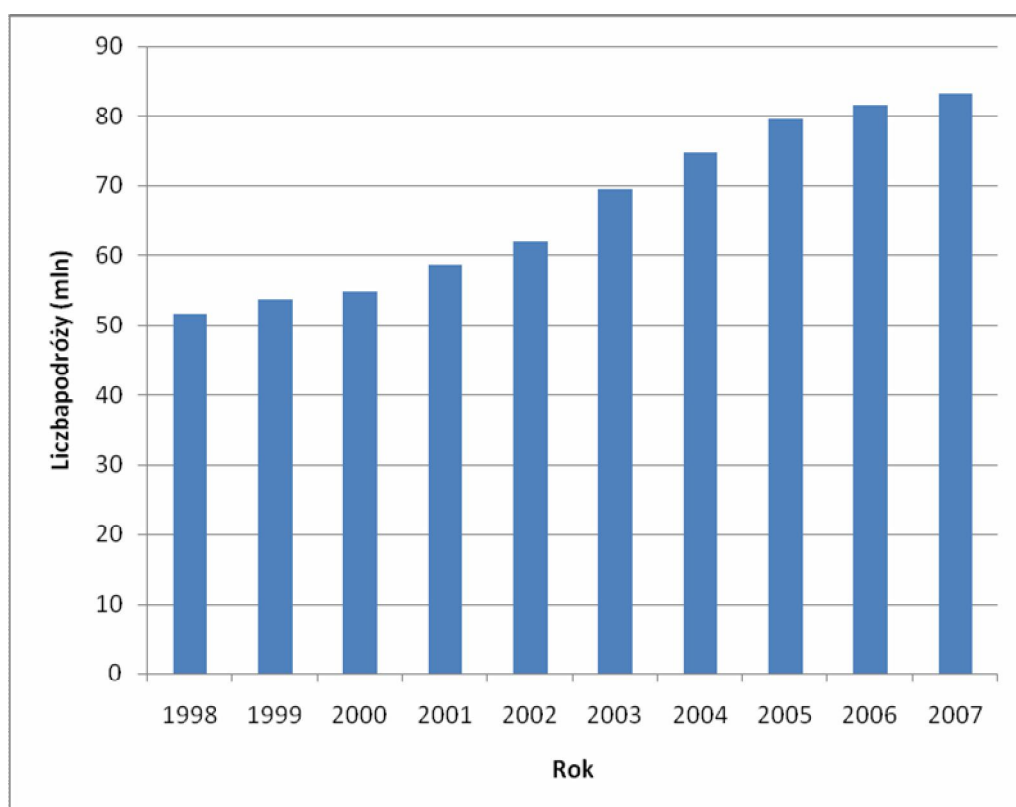
Year	Domestic						
	Thai Visitor		Avarage	Average Expenditure		Revenue	
	Trip	Change	Length of Stay	/person/day	Change	Million	Change
	(Million)	(%)	(Days)	(Baht)	(%)	(Baht)	(%)
1998	51.68	- 0.72	2.37	1,512.70	+ 3.19	187,897.82	+ 4.16
1999	53.62	+ 3.02	2.43	1,523.55	+ 2.29	203,179.00	+ 7.42
2000	54.74	+ 2.08	2.48	1,717.77	+ 12.75	210,516.15	+ 3.61
2001	58.62	+ 7.09	2.51	1,702.70	- 0.88	223,732.14	+ 6.28
2002	61.82	+ 5.45	2.55	1,689.52	- 0.77	235,337.15	+ 5.19
2003	69.36	+ 12.20	2.61	1,824.38	+ 7.98	289,986.81	+ 23.22
2004	74.80	+ 7.84	2.60	1,852.33	+ 1.53	317,224.62	+ 9.39
2005	79.53	+ 6.33	2.73	1,768.87	- 4.51	334,716.79	+ 5.51
2006	81.49	+ 2.46	2.65	1,795.09	+ 1.48	365,276.28	+ 9.13
2007	83.23	+ 2.14	2.63	1,767.35	- 1.55	380,417.10	+ 4.15

Źródło: www2.tat.org

Liczba odbytych podróży krajowych przez Tajów.

Tabela powyżej pokazuje, że w **2006** roku Tajowie wyjechali w liczbie **81,49 mln** osób. Natomiast rok później liczba ta wzrosła o ok. 2 mln osób osiągając wartość **83,23 mln**.

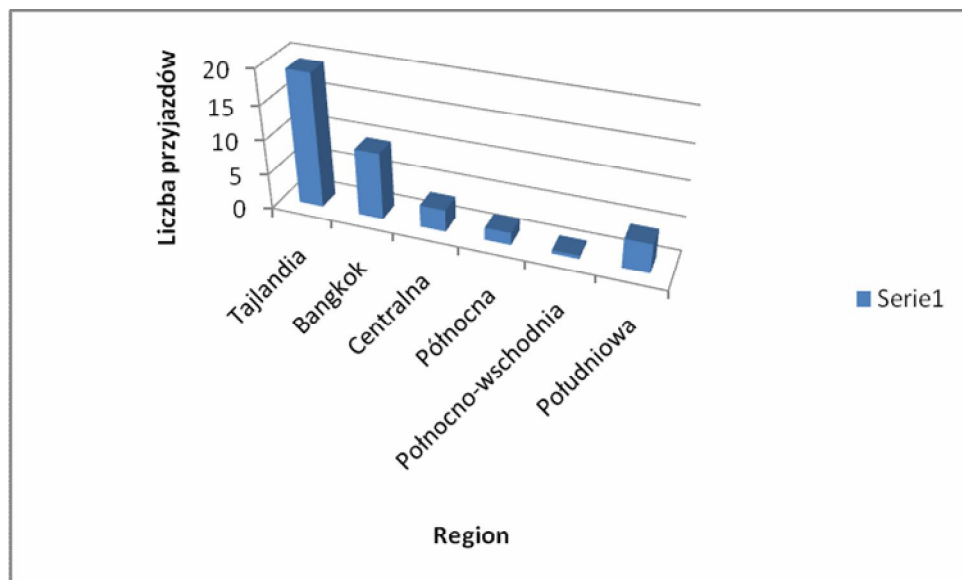
Wyk.6.Ilość odbytych podróży krajowych ludności tajskiej w latach 1998-2007

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Odwiedzane regiony

Wyk.7. Liczba podróży krajowych Tajów w 2006 roku według regionów (mln.)

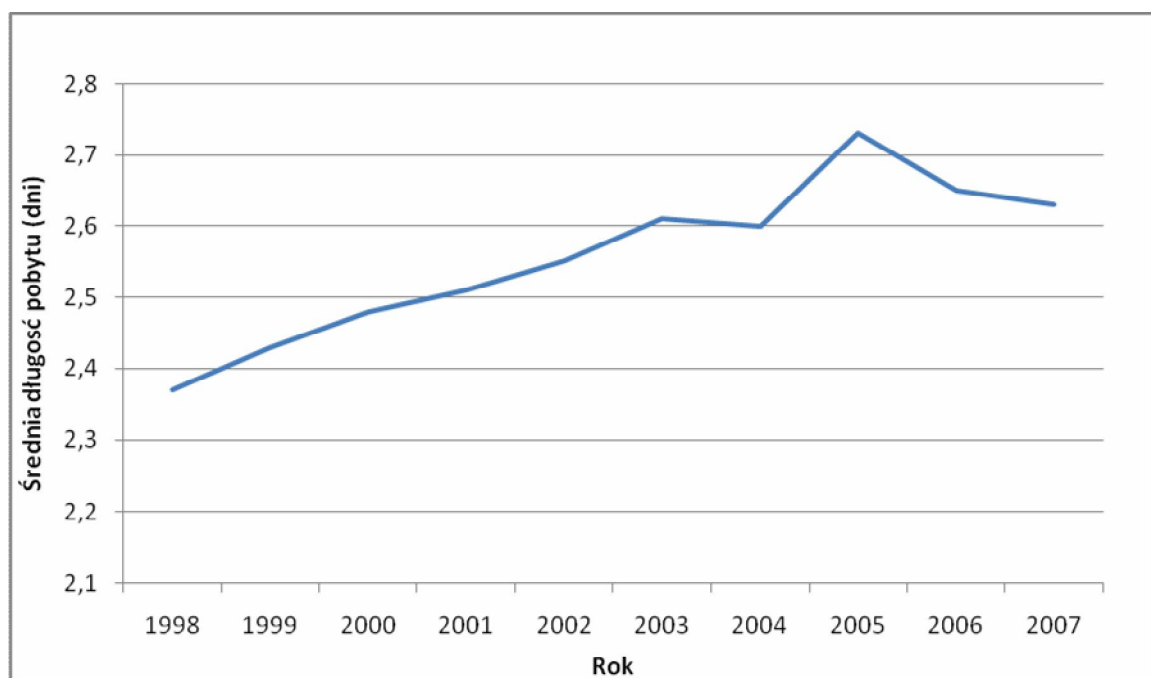
Źródło: www.web.nso.go.th

Powyższy wykres pochodzący z innego źródła przedstawia zupełnie inne dane. Warto tu jednak prześledzić, które regiony cieszą się największym zainteresowaniem Tajów. Okazuje się, że jest to Bangkok, następnie region południowy, dalej część centralna, północna oraz północno-wschodnia.

Długość pobytu

Długość pobytu turystów Tajskich odbywających podróże krajowe w latach 2006-2007 wynosiła średnio **2,5 dni**. Podobne wartości osiągane były na przestrzeni poprzednich 8 lat. Największą długość pobytu odnotowano w roku 2003, gdzie osiągnęła wartość 2,73, a najmniejszą w 1998, gdzie wynosiła 2,37.

Wyk.8. Długość pobytu tajskich turystów podczas podróży krajowych w latach 1998-2007.

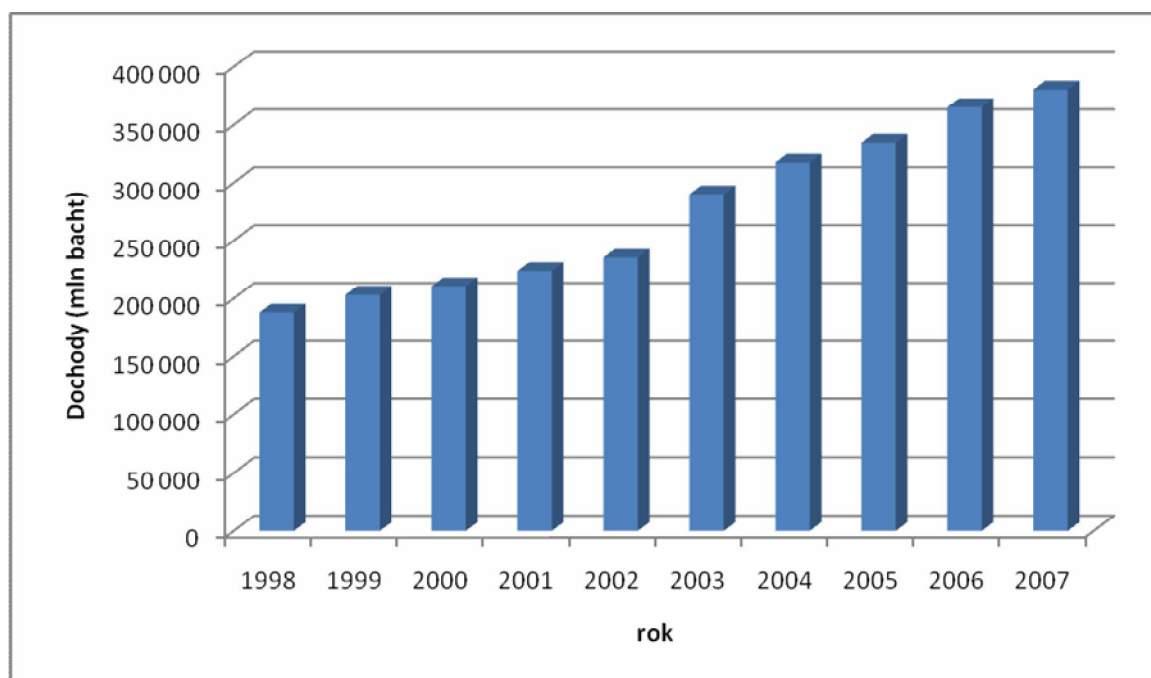

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Dochody z turystyki krajowej.

Dochody z turystyki krajowej wynosiły w roku 2006- **365 276,28 mln bacht**. Rok później wyniosły **380 417.10 mln bacht**. Nastąpił więc wzrost dochodów o 15 140,82.

Wyk.9. Dochody z podróży krajowych ludności tajskiej w latach 1998-2007 w (mln bacht)

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

III.2. Turystyka zagraniczna

Rynek Tajlandii jako część subregionu w międzynarodowym ruchu turystycznym.

Tab.11. Liczba wyjazdów Tajów do krajów Azji Południowej w latach 2005 i 2006.

Kraj	2005	Udział w %	2006	Udział w %	Przyrost
Południowa Azja	55 818	1,83	66 119	1,96	+18,45
Indie	37 976	1,25	42 488	1,26	+11,88
Sri Lanka	5 971	0,20	7 508	0,22	+25,74
Bangladesz	4 728	0,16	5 042	0,15	+6,64

Źródło: opracowanie własne

Tajlandię zaliczamy do regionu **Azji Południowej**. Tabela powyżej przedstawia liczbę wyjazdów ludności tajskiej do tego regionu w latach 2005 i 2006. W pierwszym roku Tajowie wyjechali do Azji Południowej w liczbie **55 818** ludzi, a rok później już w **66 119** osób. Udział w rynku tego regionu wynosił w obydwu latach prawie 2%.

Dla porównania w przypadku **podróży krajowych** Tajowie odbyli w **2005** roku **79.53 mln** podróży, a w roku następnym-**2006**-odbyli **81.49 mln**.

Tab.12. Liczba wyjazdów krajowych ludności tajskiej w latach 2005-2006.

2005	79.53 mln
2006	81.49 mln

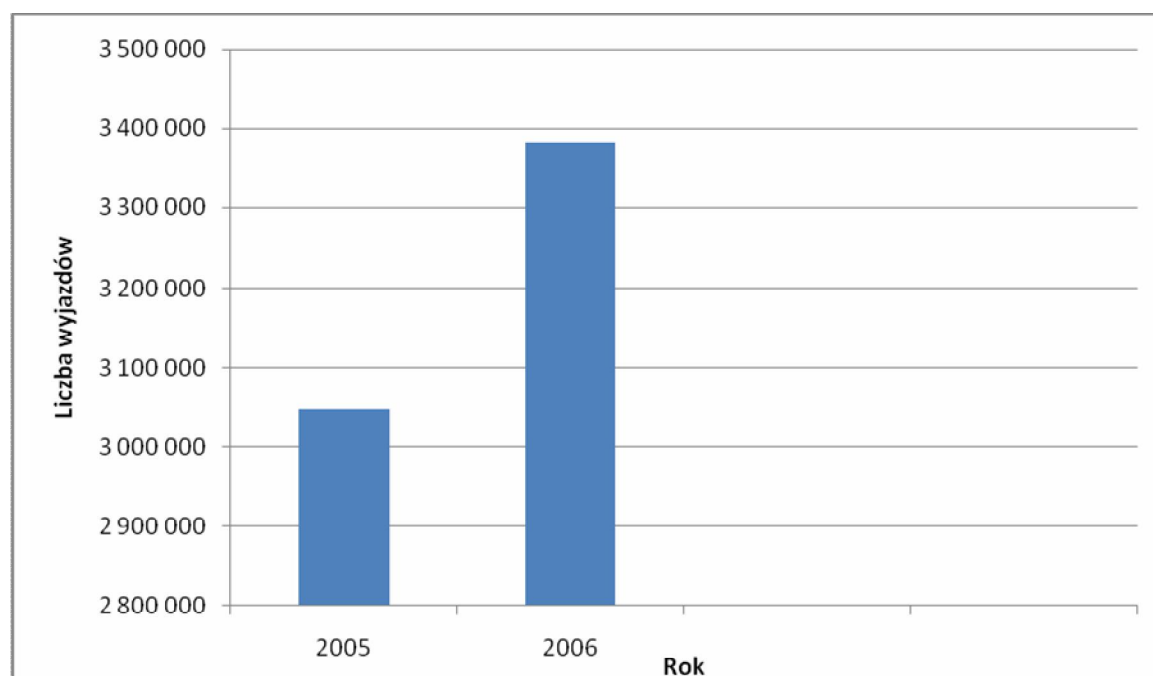
Źródło: opracowanie własne

Okazuje się więc, że podróże krajowe cieszą się wśród ludności tajskiej dużo większym zainteresowaniem niż wyjazdy do sąsiednich państw Azji Południowej.

Liczba wyjazdów zagranicznych ludności tajskiej.

W **2005** roku Tajowie odbyli **3 046 549** podróży zagranicznych, natomiast w roku następnym **2006- 3 381 629** wycieczek. Ich ilość wzrosła więc o 335 080 wyjazdów.

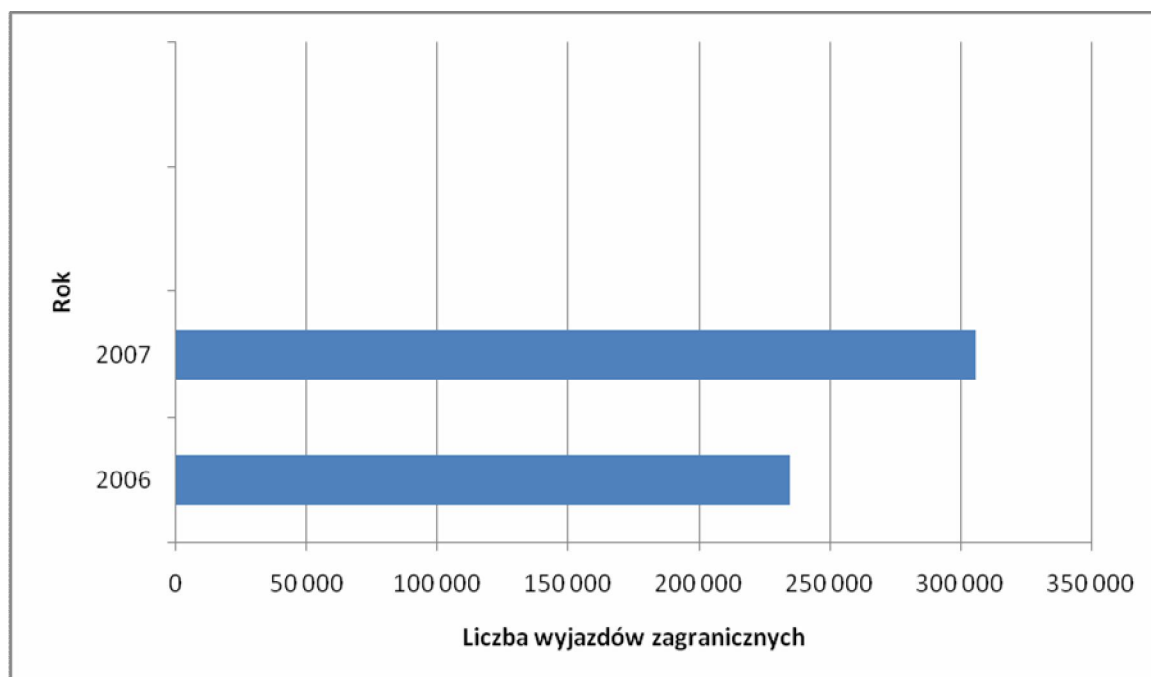
Wyk.10. Liczba wyjazdów zagranicznych ludności tajskiej w latach 2005-2006.

Źródło: opracowanie własne.

W styczniu 2006 roku Tajowie odbyli **234 875** podróży zagranicznych, natomiast w roku następnym 2007 tego samego miesiąca **306 053** wycieczek. Ich ilość wzrosła więc o 71 178 wyjazdów do obcych krajów.

Wyk.11.Liczba podróży zagranicznych ludności tajskiej w miesiącu styczniu w roku 2006 i 2007.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Kierunki, do których podróżuje ludność tajska.

Tab.13. Kraje docelowe wyjazdów ludności tajskiej w latach 2005 i 2006.

Państwo docelowe	2005r.		2006r.		Przyrost (%)
	Liczba wyjeżdżających	Udział w %	Liczba wyjeżdżających	Udział w %	
Azja Wschodnia	2 562 844	84,12	2 843 598	84,09	+10,95
Malezja	831 338	27,29	897 203	26,53	+7,92
Laos	271 988	8,93	390 991	11,56	+43,75
Chiny	363 156	11,92	380 345	11,25	+4,73
Europa	249 205	8,18	280 708	8,30	+12,64
Niemcy	62 407	2,05	67 994	2,01	+8,95
Wielka	53 807	1,77	61 184	1,81	+13,71

Brytania					
Francja	25 270	0,83	26 695	0,79	+5,64
Ameryka	45 695	1,50	43 242	1,28	-5,37
USA	44 325	1,45	42 349	1,25	-4,46
Kanada	1 307	0,04	681	0,02	-47,90
Inne kraje	63	0,00	212	0,01	+236,51
Południowa Azja	55 818	1,83	66 119	1,96	+18,45
Indie	37 976	1,25	42 488	1,26	+11,88
Sri Lanka	5 971	0,20	7 508	0,22	+25,74
Bangladesz	4 728	0,16	5 042	0,15	+6,64
Australia i Oceania	71 189	2,34	74 007	2,19	+3,96
Australia	63 537	2,09	64 022	1,89	+0,76
Nowa Zelandia	7 627	0,25	9 944	0,29	+30,38
Inne kraje	25	0,00	41	0,00	+64,00
Środkowy Wschód	59 273	1,95	69 659	2,06	+17,52
Zjednoczone Emiraty Arabskie	23 449	0,77	24 791	0,73	+5,72
Izrael	9 915	0,33	10 766	0,32	+8,58
Inne kraje	16 502	0,54	21 002	0,62	+27,27
Afryka	2 525	0,08	4 296	0,13	+70,14
RPA	2 081	0,07	2 261	0,07	+8,65
Inne kraje	444	0,01	2 035	0,06	+358,33
Razem	3 046 549	100,00	3 381 629	100,00	+11,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie www2.tat.org

Po przeanalizowaniu tabeli okazuje się, że w **2005** roku Tajowie odbyli podróże zagraniczne w liczbie ponad **3,04 mln**. Rok później wyjechało o 11% ludzi więcej, a mianowicie ponad **3,38 mln**. Okazuje się też, że **największy udział** wśród celów tajskich podróży miały kraje **Azji Wschodniej** osiągając ponad **84%** udziału w obydwu latach. W **2005** roku przyjechało tu ponad **2,5 mln** Tajów, a w roku następnym-ponad **2,8 mln** ludzi. Nastąpił przyrost podróży wynoszący **10,95%**.

Najmniejszym zainteresowaniem wśród ludności tajskiej cieszyły się kraje **afrykańskie**, gdzie w **2005** roku przyjechało jedynie ponad **2,5 tys.** osób; natomiast w roku następnym **2006** ponad **4,2 tys.** osób. Jednak kraje te osiągnęły bardzo wysoki **przyrost** turystów na przestrzeni tych dwóch lat, który wynosił **70,14%**.

Ujemny przyrost turystów tajskich osiągnęły **kraje amerykańskie**. Wynosił **on – 5,37%**. Z ponad 45 tys. turystów w 2005 roku odwiedzających Afrykę, w następnym roku przyjechało ich ponad 43 tys.

Tab.14.Kraje docelowe wyjazdów ludności tajskiej w miesiącu styczniu w 2006 i 2007 roku.

**OUTGOING THAI NATIONALS BY COUNTRY OF DESTINATION
JANUARY**

Country of Destination	2007		2006		Δ (%) 07/06
	Number	% Share	Number	% Share	
East Asia	267 816	87,51	202 492	86,21	+ 32,26
ASEAN	194 354	63,50	136 120	57,95	+ 42,78
Brunei	617	0,20	617	0,26	+ 0,00
Cambodia	3 108	1,02	2 495	1,06	+ 24,57
Indonesia	1 310	0,43	872	0,37	+ 50,23
Laos	34 995	11,43	27 592	11,75	+ 26,83
Malaysia	125 913	41,14	77 965	33,19	+ 61,50
Myanmar	3 458	1,13	1 916	0,82	+ 80,48
Philippines	1 065	0,35	1 240	0,53	- 14,11
Singapore	16 454	5,38	19 243	8,19	- 14,49
Vietnam	7 434	2,43	4 180	1,78	+ 77,85
China	21 610	7,06	21 359	9,09	+ 1,18
Hong Kong	20 631	6,74	18 354	7,81	+ 12,41
Japan	11 814	3,86	9 611	4,09	+ 22,92
Korea	8 950	2,92	6 284	2,68	+ 42,43
Taiwan	6 694	2,19	9 411	4,01	- 28,87
Others	3 763	1,23	1 353	0,58	+ 178,12
Europe	17 317	5,66	16 128	6,87	+ 7,37
Austria	555	0,18	632	0,27	- 12,18
Belgium	3	0,00	6	0,00	- 50,00
Denmark	837	0,27	751	0,32	+ 11,45
Finland	482	0,16	394	0,17	+ 22,34
France	2 082	0,68	1 469	0,63	+ 41,73
Germany	3 999	1,31	4 690	2,00	- 14,73
Italy	949	0,31	764	0,33	+ 24,21
Netherlands	1 055	0,34	1 032	0,44	+ 2,23
Norway	158	0,05	110	0,05	+ 43,64
Russia	169	0,06	233	0,10	- 27,47
Spain	140	0,05	110	0,05	+ 27,27
Sweden	612	0,20	723	0,31	- 15,35
Switzerland	1 061	0,35	1 024	0,44	+ 3,61
United Kingdom	4 566	1,49	3 809	1,62	+ 19,87
East Europe	167	0,05	65	0,03	+ 156,92
Others	482	0,16	316	0,13	+ 52,53
The Americas	3 336	1,09	3 136	1,34	+ 6,38
Canada	193	0,06	15	0,01	+ 1186,67
USA	3 079	1,01	3 121	1,33	- 1,35
Others	64	0,02	0	0,00	+ 0,00
South Asia	5 047	1,65	4 161	1,77	+ 21,29

Bangladesh	321	0,10	258	0,11	+ 24,42
India	3 468	1,13	2 633	1,12	+ 31,71
Nepal	454	0,15	671	0,29	- 32,34
Pakistan	187	0,06	170	0,07	+ 10,00
Sri Lanka	354	0,12	338	0,14	+ 4,73
Others	263	0,09	91	0,04	+ 189,01
Oceania	4 265	1,39	4 275	1,82	- 0,23
Australia	3 650	1,19	3 732	1,59	- 2,20
New Zealand	614	0,20	543	0,23	+ 13,08
Others	1	0,00	0	0,00	+ 0,00
Middle East	7 982	2,61	4 559	1,94	+ 75,08
Egypt	1 467	0,48	909	0,39	+ 61,39
Israel	729	0,24	222	0,09	+ 228,38
Kuwait	153	0,05	227	0,10	- 32,60
Saudi Arabia	19	0,01	159	0,07	- 88,05
U.A.E.	2 998	0,98	1 621	0,69	+ 84,95
Others	2 616	0,85	1 421	0,61	+ 84,10
Africa	290	0,09	124	0,05	+ 133,87
South Africa	213	0,07	20	0,01	+ 965,00
Others	77	0,03	104	0,04	- 25,96
Grand Total	306 053	100,00	234 875	100,00	+ 30,30

Źródło: Immigration Bureau, Police Department, www2.tat.org

Analizując powyższą tabelę okazuje się, że kierunkiem gdzie Tajowie najchętniej wyjeżdżali w styczniu **2006** i **2007** roku były kraje **Azji Wschodniej**, gdzie szczególnym liderem była **Malezja**, do której w **2006** roku wyjechało **77 965** tajskich turystów, natomiast w roku następnym **125 913**, czyli o 47 948 turystów więcej. Nastąpiła tu zmiana o **41,14 %**. Najmniejszym zainteresowaniem cieszyło się tu **Brunei**, gdzie zarówno w styczniu 2006 jak i 2007 roku Tajowie wyjechali w liczbie 617 turystów.

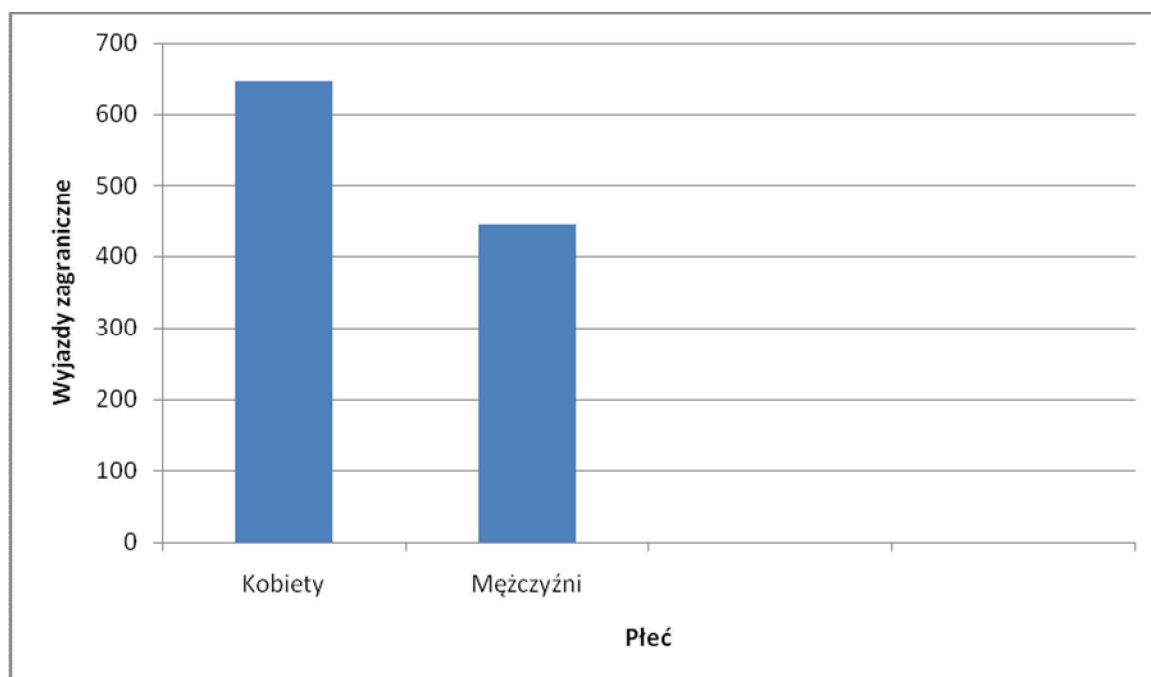
Wśród regionów cieszących się **najmniejszym zainteresowaniem** Tajów wyraźnym liderem była **Afryka**, do której w **2006** roku wyjechało **124** turystów tajskich, a w roku następnym **290** osób. Nastąpiła tu zmiana licząca **0,09 %**. Co ważne, do samego RPA w pierwszym roku wyjechało z tej grupy osób **20** turystów, a rok później **213** Tajów.

Profile turystów.

Płeć.

W **1999** roku tajskie **kobiety** odbyły podróże zagraniczne w liczbie **645,300** osób, natomiast **mężczyźni** wyjechali w liczbie **445,670**, czyli o 199 630 osób mniej.

Wyk.12. Wyjazdy zagraniczne Tajów w roku 1999 według płci.

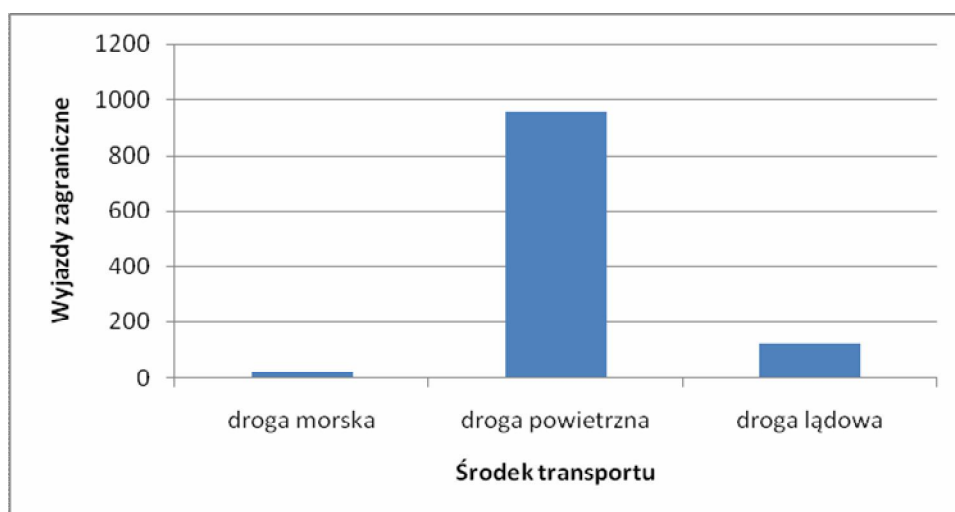

Źródło: opracowanie własne.

Środki lokomocji.

W 1999 roku 18,789 Tajów podróżowało drogą morską, 953,966 drogą powietrzną, a 118,215 drogą lądową.

Wyk.13. Wyjazdy zagraniczne Tajów w 1999 r. według środka transportu.

Źródło: opracowanie własne.

IV. Znaczenie rynku turystycznego Tajlandii dla Polski.

IV.1. Wyjazdy Polaków do Tajlandii.

Liczba przyjazdów Polaków do Tajlandii.

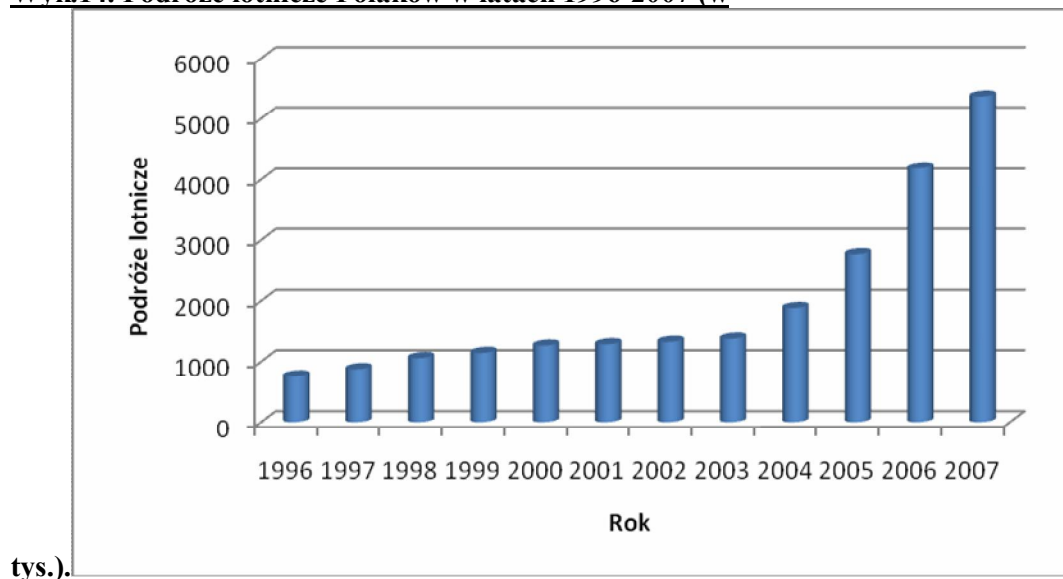
Tab.15. Zagraniczne wyjazdy mieszkańców Polski wg granic (w tys.) w latach 1996-2007.

GRANICE	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
OGÓŁEM	44 712	48 610	49 328	55 097	56 677	53 122	45 043	38 730	37 226	40 841	44 696	47 561
Zachodnia	18 444	20 782	20 556	25 505	21 463	16 035	13 293	12 657	12 917	13 637	14 794	16 836
Południowa	22 490	23 522	25 221	25 728	30 400	31 942	26 690	20 429	17 947	17 512	18 032	17 762
Wschodnia	2 749	2 752	1 885	1 835	1 837	2 075	2 552	3 180	3 885	6 434	7 169	7 012
Morska	271	677	608	889	1 718	1 790	1 186	1 093	595	486	513	586
Lotniska	758	877	1 058	1 141	1 259	1 281	1 321	1 371	1 882	2 772	4 188	5 365

Źródło: GUS; opracowanie: Instytut Turystyki.

Tabela powyżej przedstawia wyjazdy Polaków z Polski w latach 1996-2007 według przekraczanych granic. Tajlandia znajduje się wśród krajów, do którego udając się Polacy przekraczają granice lotniczą. W **2007** roku granicę to przekroczyło ponad **5 mln.** turystów. Dla porównania w roku **1996** granicę lotniczą przekroczyło jedynie **758 tys.** ludzi.

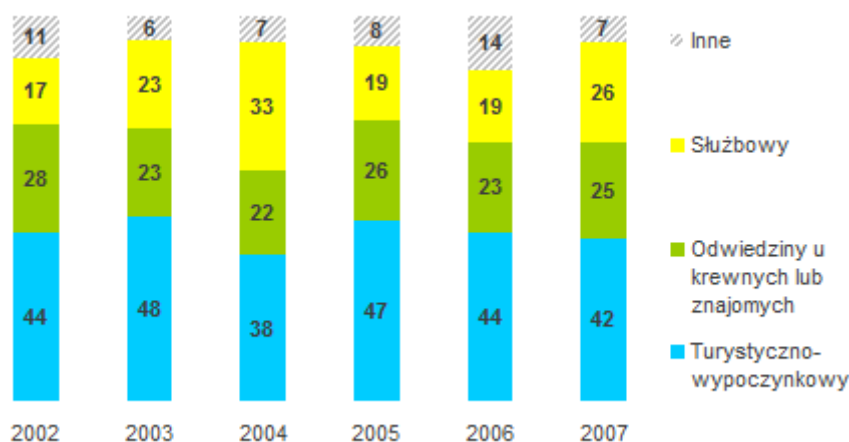
Wyk.14. Podróże lotnicze Polaków w latach 1996-2007 (w

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.intur.com.pl

Cele przyjazdów

Wyk.15. Cele wyjazdów Polaków w latach 2002-2007 (%)

Źródło: www.intur.com.pl

Analizując powyższy wykres okazuje się, że w latach 2002-2007 znaczna liczba turystów polskich wyjeżdża za granicę w celach wypoczynkowych, następnie w celach odwiedzin krewnych lub znajomych, a także w celach służbowych.

IV.2.Przyjazdy ludności tajskiej do Polski.

Rynek Tajlandii jako część subregionu w międzynarodowym ruchu turystycznym.

Tab.16. Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 2005-2007 według krajów (tys.)

Kraje	Przyjazdy			Zmiany w 2007 roku				
	2005 r.	2006 r.	2007 r.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	Rok
Główne kraje zamorskie	516,8	561,9	567,5	9,0%	0,5%	-9,3%	20,4%	1,0%
USA	339,7	353,5	331,0	0,4%	-4,5%	-16,4%	10,0%	-6,4%
Korea Płd	39,4	53,2	63,8	61,5%	25,8%	-3,6%	30,8%	19,9%
Kanada	62,8	72,3	78,0	16,2%	1,1%	4,3%	27,1%	7,8%
Japonia	39,5	40,9	47,5	14,7%	3,6%	4,5%	51,0%	16,1%
Australia	35,4	41,9	47,2	3,5%	8,5%	7,4%	35,5%	12,5%
Pozostałe razem	564,4	622,1	799,0	29,2%	22,8%	22,2%	41,5%	28,4%

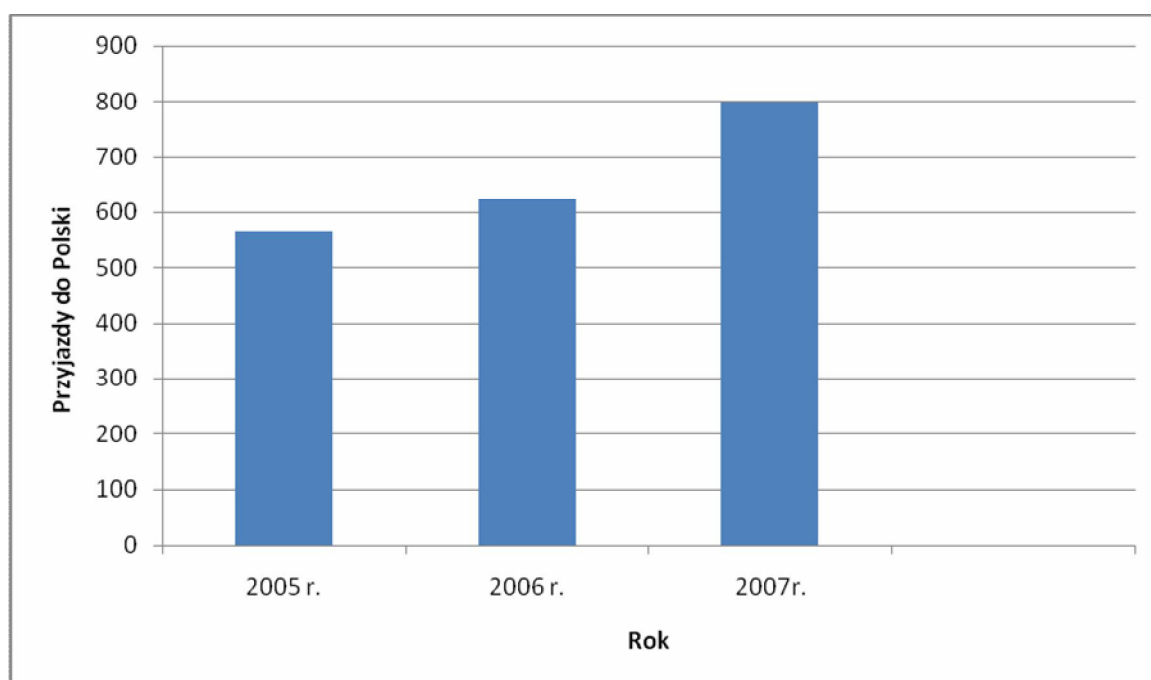
Źródło: www.intur.pl

W opracowaniu Instytutu Turystyki dotyczącym przyjazdów cudzoziemców do Polski z poszczególnych krajów w latach 2005-2007 Tajlandia nie została uwzględniona.

Tajlandię zaliczamy więc tu do rynku krajów zamorskich. Tabela powyżej przedstawia przyjazdy turystów do Polski z krajów zamorskich określone jako główne. Należą do nich: USA, Korea Płd., Kanada, Japonia oraz Australia. Tajlandia znajdzie się więc w grupie określonej jako pozostałe. Okazuje się, że liczba przyjazdów turystów do Polski z głównych krajów zamorskich w poszczególnych latach jest nie wiele mniejsza od liczby przyjazdów z krajów pozostałych, gdzie zaliczamy Tajlandię.

Liczba przyjazdów Tajów do Polski.

Wyk.16. Liczba przyjazdów do Polski pozostałych krajów zamorskich w latach 2005-2007 (tys.)

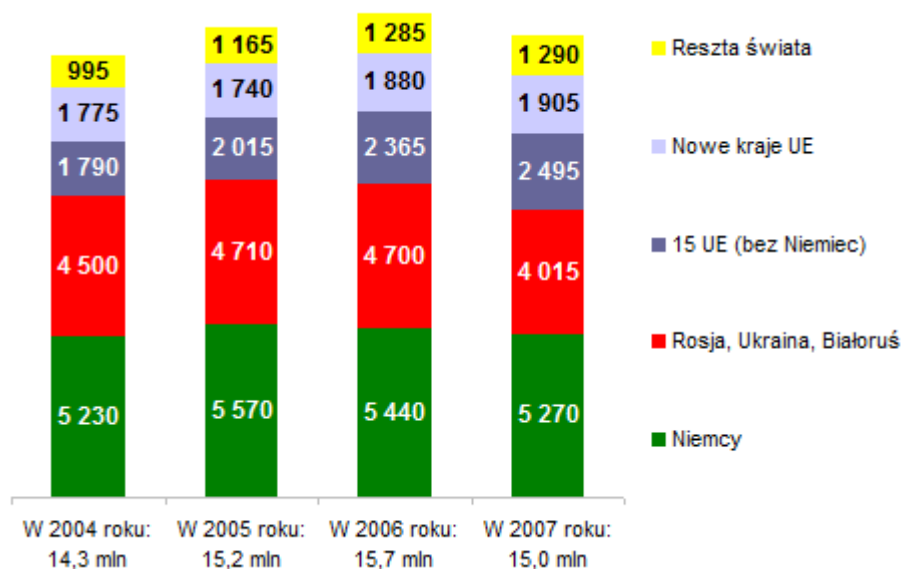

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.intur.com.pl

Wykres przedstawia przyjazdy do naszego kraju turystów z pozostałych krajów zamorskich poza głównymi państwami zamorskimi. W tej grupie znajdują się Tajlandia. W roku **2005** do Polski Przybyło stąd ponad **550 tys.** turystów, rok później ponad **600 tys.** turystów, a w **2007** roku- **800 tys.** osób. Liczba ta stale więc wzrasta.

Kierunki z których przyjeżdżają turyści do Polski.

Wyk.17. Oszacowanie liczby przyjazdów turystów do Polski w latach 2004-2007 (w tys.)

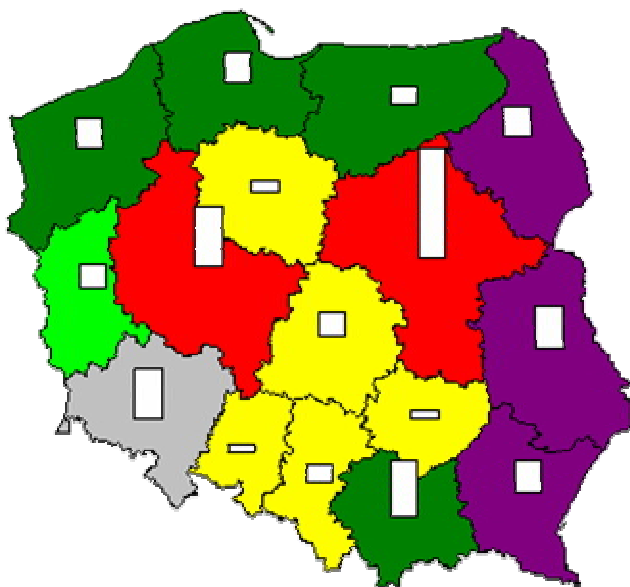

Źródło: www.intur.pl

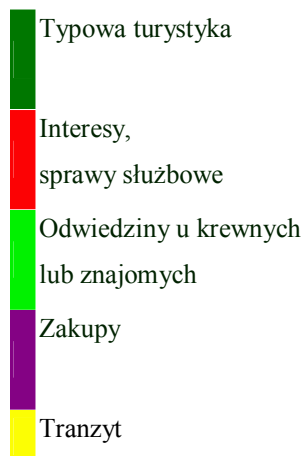
Wykres ten przedstawia liczby przyjazdy turystów do Polski w omawianych latach z różnych stron świata. Okazuje się, więc że najliczniejszą grupę turystów w naszym kraju stanowi ludność niemiecka. Najmniejszą natomiast tzw. reszta świata. Do tej grupy zaliczamy Tajlandię. Dla porównania: w 2007 roku do Polski przybyło aż ponad 5 mln Niemców, natomiast z pozostałej części świata (włącznie z Tajlandią) przybyło jedynie ponad 1 mln turystów.

Odwiedzane regiony i cele przyjazdów.

Mapa. 2. Przyjazdy turystów zagranicznych do Polski w 2007 roku według odwiedzanych województw i głównych celów pobytu.

Legenda:

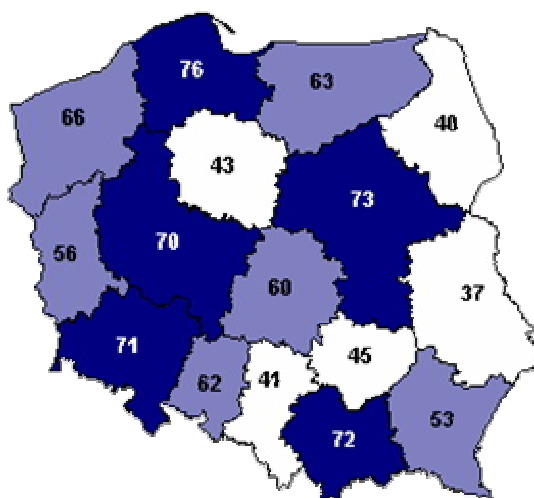
Źródło: www.intur.com.pl

Według mapy wyraźnie widać, iż turyści odwiedzający Polskę w celach typowo turystycznych koncentrują się w województwach nadmorskich i w górach. Przybywający do nas w celach biznesowych, głównie odwiedzają woj. Mazowieckie, gdzie

głównym centrum biznesowym jest stolica Polski-Warszawa oraz woj. Wielkopolskie, gdzie turyści biznesowi przybywają do Poznania. Motyw odwiedzin krewnych lub znajomych dominuje na zachodzie kraju, natomiast na ścianę wschodnią turyści przybywają na zakupy. Jeśli chodzi o województwa usytuowane w centrum kraju, dominuje tu cel tranzytowy.

Miejsca zakwaterowania.

Mapa. 3. Turyści korzystający z obiektów zakwaterowania zbiorowego

Źródło: www.intur.com.pl

Mapka przedstawiająca korzystanie turystów z obiektów zakwaterowania zbiorowego pokazuje, iż głównymi województwami, gdzie cudzoziemcy korzystają z takich obiektów są: Mazowieckie, Wielkopolskie, Małopolskie, Pomorskie oraz Dolnośląskie.

Zakończenie

Tajlandia jest krajem o bardzo dużym potencjale turystycznym o czym świadczą przedstawione w niniejszej pracy dane statystyczne wskazujące na coraz większe zainteresowanie tym krajem. Doskonale rozwinięta jest tu infrastruktura służąca przyjezdnym gościom. Funkcjonuje tu wiele cieszących się światową sławą miejscowości wypoczynkowych, gdzie szczególnie ostatnio rozwijane są możliwości uprawiania rekreacji ruchowej. Każdy turysta powinien odnaleźć tu interesujące go formy turystyki. Turystyka rozwinęła się głównie w południowych regionach kraju ze względu na występujące tu walory naturalne związane z morzem i dogodnymi warunkami klimatycznymi. Region ten to częsty cel wakacyjnych podróży ludności z całego świata. Ale również pozostałe obszary Tajlandii to region atrakcyjny turystycznie oferujący możliwość zwiedzania licznych zabytków, podziwiania tutejszej architektury. Istnieje tu możliwość obcowania z tajską kulturą. W regionie północnym, gdzie dominują tereny góryste można zapoznać się z licznie występującymi tu miejscowymi plemionami. Poznać tutejszy styl życia, obyczaje oraz liczne święta i obrzędy obecne w tajskiej kulturze, jakże wzbogacające ich codzienną egzystencję.

Bibliografia

- 1.)Cavendish M., Świat Wiedzy-Birma i Tajlandia.
- 2.)Gray P., Ridout L., 1999, Praktyczny przewodnik- Tajlandia, Wyd. Pascal, Bielsko-Biała.
- 3.)Rudnicki B., 2005, Podróże Marzeń. Tajlandia., Wyd. Alinea, Warszawa.
- 4.)Macdonald P., 2002, Przewodnik-National Geographic- Tajlandia., Wyd. G+J RBA, Warszawa.

Strony internetowe

- 1.)www2.tat.org
- 2.)www.bangkokadvisor.com
- 3.)www.goway.com
- 4.)www.info.tdr.org
- 5.)www.intur.com.pl
- 6.)www.roundtableindia.com.
- 7.)www.siamhotel.net
- 8.)www.service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-en.htm
- 9.)www.tajlandia.rainbowtours.pl
- 10.)www.thailandparadise.com
- 11.)www.uplod.wikimedia.org
- 12.)www.web.nso.go.th/eng/en/stat/hotel/hot06.pdf
- 13.)www.wikipedia.org/wiki/Tajlandia

Spis tabel

Tab.1.Przeciętne maksymalne temperatury i miesięczne opady deszczu.	9
Tab.2.Podział turystów zagranicznych przybywających do Tajlandii według krajów w latach 2005-2006.	33
Tab.3.Podział turystów przybyłych do Tajlandii według płci w 2006 r.	36
Tab.4.Struktura wiekowa turystów przybyłych do Tajlandii w 2006 r.	37
Tab.5.Podział turystów przybyłych do Tajlandii w 2006 r. ze względu na ich wykonywany zawód.	39
Tab.6.Cele przyjazdów turystów do Tajlandii w 2006 r.	43
Tab.7.Środki transportu wybierane przez turystów odwiedzających Tajlandię w 2006 roku.	44

Tab.8.Średnia długość pobytu turystów przybyłych do Tajlandii w 2005 r. i w 2006 r.	45
Tab.9.Dochody z turystyki przyjazdowej w 2006 i 2007 roku według krajów (w mln bacht).	47
Tab.10.Dane dotyczące podróży krajowych Tajów: ilość odbytych wycieczek, długość pobytu, średnie wydatki turysty oraz przychody dla państwa w latach 1998-2007.	51
Tab.11.Liczba wyjazdów Tajów do krajów Azji Południowej w latach 2005 i 2006.	55
Tab.12.Liczba wyjazdów krajowych ludności tajskiej w latach 2005-2006.	56
Tab.13.Kraje docelowe wyjazdów ludności tajskiej w latach 2005 i 2006.	57
Tab.14.Kraje docelowe wyjazdów ludności tajskiej w styczniu w 2006 i 2007r.	59
Tab.15. Zagraniczne wyjazdy mieszkańców Polski wg granic w latach 1996-2007r.	62
Tab.16.Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 2005-2007 według krajów.	63

Spis wykresów

Wyk.1.Udział (%) Tajlandii w turystyce Azji w 2000 r.	32
Wyk.2.Liczba turystów przyjeżdżających do Tajlandii w latach 2005-2006.	33
Wyk.3.Liczba przybyłych do Tajlandii turystów zagr. w 2006r. wg regionów.	42
Wyk.4.Procentowe rozmieszczenie hoteli według regionów.	47
Wyk.5.Przychody z turystyki przyjazdowej do Tajlandii w 2006 i 2007 r.	50
Wyk.6.Ilość odbytych podróży krajowych ludności tajskiej w latach 1998-2007.	52
Wyk.7.Liczba podróży krajowych Tajów w 2006 roku według regionów (mln).	53
Wyk.8.Długość pobytu tajskich turystów podczas podróży krajowych (1998-2007).	54
Wyk.9. Dochody z podróży krajowych ludności tajskiej w latach 1998-2007.	55
Wyk.10. Liczba wyjazdów zagranicznych ludności tajskiej w latach 2005-2006.	56
Wyk.11.Liczba podróży zagranicznych ludności tajskiej w styczniu w 2006 i 2007r	57
Wyk.12.Wyjazdy zagraniczne Tajów w 1999 r. według płci.	61
Wyk.13.Wyjazdy zagraniczne Tajów w roku 1999 według środka transportu.	61
Wyk.14.Podróże lotnicze Polaków w latach 1996-2007 (w tys.).	62
Wyk.15.Cele wyjazdów Polaków w latach 2002-2007 (%).	63
Wyk.16. Liczba przyjazdów do Polski pozostałych krajów zamorskich (2005-2007)	64
Wyk.17. Oszacowanie liczby przyjazdów turystów do Polski w latach 2004-2007	65

Spis map

Mapa 1.Położenie Tajlandii.	6
Mapa 2.Przyjazdy turystów zagranicznych do Polski w 2007 roku według odwiedzanych województw i głównych celów pobytu.	65
Mapa 3.Turyści korzystający z obiektów zakwaterowania zbiorowego.	67

Spis fotografii

Fot.1.Bangkok	21
Fot.2.Chiang Mai	23
Fot.3.Park Narodowy Khao Yai	25
Fot.4.Pattaya	27
Fot.5.Ko Samui	30
Fot.6.Phuket.	31

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczyich praw autorskich.

